

BIULETYN

CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

1968

Warszawa, dnia 15 sierpnia 1968 r.

Nr 11

SPIS TREŚCI

Dział A

	str.
Poz. 92 — uchwała V Plenum Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 25 maja 1968 r. w sprawie zadań samorządu robotniczego i związków zawodowych w dalszym podnoszeniu efektywności gospodarowania	266

Dział B

Poz. 93 — ustawa z dnia 9 kwietnia 1968 r. o bibliotekach (wyciąg)	272
„ 94 — ustawa z dnia 9 kwietnia 1968 r. o zezwoleniach na publiczną działalność artystyczną, rozrywkową i sportową (wyciąg)	273
„ 95 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1968 r. w sprawie składu komisji poborowych i wynagrodzenia za udział w pracach tych komisji (wyciąg)	274
„ 96 — uchwała Nr 72 Rady Ministrów z dnia 12 marca 1968 r. w sprawie niektórych uprawnień nauczycieli wstępujących do spółdzielni budownictwa mieszkaniowego albo budujących domy jednorodzinne lub lokale w małych domach mieszkalnych na terenie wszystkich wsi oraz na terenie osiedli i miast nie liczących więcej niż 2000 mieszkańców	275
„ 97 — uchwała Nr 85 Rady Ministrów z dnia 21 marca 1968 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wynagradzania pracowników legalizacyjnych terenowych urzędów miar za pracę poza normalnymi godzinami urzędowania	277
„ 98 — uchwała Nr 99 Rady Ministrów z dnia 4 kwietnia 1968 r. zmieniająca uchwałę w sprawie dodatków do uposażenia za znajomość języków obcych dla pracowników zatrudnionych w Głównym Urzędzie Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk	277
„ 99 — uchwała Nr 107 Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 1968 r. w sprawie Komisji Organizacji Zarządzania (wyciąg)	278
„ 100 — uchwała Nr 113 Rady Ministrów z dnia 24 kwietnia 1968 r. w sprawie funduszu zakładowego i funduszu nagród w przedsiębiorstwach państwowych organizujących pracę nakładczą	278
„ 101 — rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości z dnia 1 kwietnia 1968 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasu trwania nauki rzemiosła	279
„ 102 — rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 21 marca 1968 r. w sprawie uznania za zatrudnienie wykonywane na kolei okresów zatrudnienia na kolejach państw obcych oraz zasad i trybu zaliczania tych okresów	279
„ 103 — rozporządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 12 kwietnia 1968 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uposażenia pracowników przedsiębiorstw lasów państwowych	280
„ 104 — zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 12 kwietnia 1968 r. w sprawie określenia wysokości wzrostu kolejowych emerytur i rent	280
„ 105 — zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 22 kwietnia 1968 r. w sprawie zasad i wysokości stawek wynagrodzeń rzeczoznawców za opracowanie ocen i opinii	281
„ 106 — zarządzenie Nr 1 Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 15 stycznia 1968 r. Wytyczne w sprawie zakresu działania i organizacji wewnętrznej wydziałów zatrudnienia prezydiów rad narodowych	282

DZIAŁ A

92

**UCHWAŁA
V PLENUM CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH**

z dnia 25 maja 1968 r.

w sprawie zadań samorządu robotniczego i związków zawodowych w dalszym podnoszeniu efektywności gospodarowania.

Zgodnie z uchwałą VI Kongresu Związków Zawodowych, wskazującą konieczność zwiększenia udziału związków zawodowych i samorządu robotniczego w podnoszeniu dochodu narodowego, uwzględniając dotychczasowe doświadczenia załóg, związków zawodowych i aktywów samorządu robotniczego — V Plenum Centralnej Rady Związków Zawodowych, w trosce o zapewnienie pomyślnej realizacji obecnego planu 5-letniego w zakresie wzrostu produkcji i spożycia, uznaje, że w swej dalszej działalności samorząd robotniczy i ogniwa związkowe powinny koncentrować się w szczególności na zadaniach usprawniania organizacji pracy, dalszego zwiększania wydajności i obniżania kosztów, polepszania jakości produkcji, zwiększania opłacalnego eksportu oraz poprawy zaopatrzenia rynku wewnętrznego.

W okresie dziesięcioletniej działalności, samorząd robotniczy, rady robotnicze, aktywiści samorządu robotniczego wnieśli pokaźny wkład pracy społecznej w podniesienie poziomu gospodarowania w zakładach, w usprawnianie zarządzania i planowania, w realizację planowych zadań gospodarczych, w wykorzystywanie wewnętrznych rezerw przedsiębiorstw, w rozwój produkcyjnej aktywności załóg oraz w poprawę ich warunków pracy i życia. Samorząd robotniczy przyczynił się do dalszego umocnienia potencjału gospodarczego naszego kraju i zwiększenia ilości towarów i usług w celu coraz lepszego zaspokojenia potrzeb ludzi pracy.

Realizacja zadań całego planu 5-letniego wymaga jeszcze bardziej świadomego zaangażowania załóg i wszystkich organów samorządu robotniczego w polepszanie organizacji produkcji, w zwiększanie efektywności ekonomicznej przedsiębiorstw i branż. Zadania te stawiają jednocześnie z całą ostrością potrzebę zwiększenia odpowiedzialności administracji gospodarczej wobec załóg i całej klasy robotniczej w zakresie zabezpieczenia właściwych warunków realizacji planów produkcji i usług, poprawy warunków pracy i uzyskiwania coraz lepszych wyników gospodarowania.

Wyrazem stale rosnącej aktywności klasy robotniczej i wszystkich ludzi pracy w budownictwie socjalistycznym jest podjęty dla uczczenia V Zjazdu Partii — Czyn Produkcyjny, który rozmachem i zasięgiem znacznie przekracza wszelkie dotychczasowe zobowiązania i czyny z okazji świąt robotniczych oraz doniosłych wydarzeń w życiu naszego narodu i państwa.

Podejmując i realizując te zobowiązania, klasa robotnicza wyraża powszechne i spontaniczne poparcie dla linii politycznej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, dla jej kierownictwa i I Sekretarza KC PZPR — tow. Władysława Gomułki. Klasa robotni-

cza — czynem produkcyjnym i zdecydowaną postawą — daje twardy odpór grupie wrogich socjalizmowi bankrutów politycznych spod znaku reakcji oraz rewizjonizmu i syjonizmu, która — w okresie wydarzeń marcowych, wykorzystując część młodzieży studenckiej do szerzenia zamętu w kraju i do realizacji swoich celów sprzecznych z interesami naszego państwa i narodu polskiego — usiłowała ugodzić w Partię i Władzę Ludową.

Klasa robotnicza, masy pracujące naszego kraju, skupiając się wokół Partii, stworzyły mocną zapórę wobec zakusów antysocjalistycznych i antynarodowych sił reakcyjnych.

Wysoka dojrzałość polityczna załóg pracowniczych i całej klasy robotniczej, treść tegorocznych zobowiązań, odpowiadająca aktualnym potrzebom gospodarki i społeczeństwa, wieloletni dorobek i doświadczenia samorządu robotniczego, powstawanie dogodniejszych warunków dla pracy przedsiębiorstw w ramach doskonalenia systemu planowania i zarządzania — wszystko to tworzy lepsze możliwości podejmowania przez samorząd robotniczy i jego aktyw jeszcze owocniejszej działalności w dziedzinie unowocześniania i polepszania jakości wyrobów, zwiększania opłacalnej produkcji eksportowej, poprawy zaopatrzenia rynku krajowego, doskonalenia organizacji produkcji, wzrostu wydajności pracy, obniżania kosztów własnych.

Taki kierunek działania samorządu robotniczego i związków zawodowych ma również podstawowe znaczenie dla umacniania demokracji socjalistycznej i zwiększania udziału załóg we współzarządzaniu zakładami pracy.

Wychodząc z tych założeń V Plenum CRZZ uznaje, że samorząd robotniczy, instancje i organizacje związkowe — we współdziałaniu z administracją gospodarczą — powinny koncentrować się na rozwiązywaniu i realizacji następujących problemów i zadań gospodarczych:

I. W zakresie dalszego usprawniania organizacji produkcji i poprawy warunków pracy

Społeczne oddziaływanie samorządu robotniczego na zwiększenie efektywności gospodarowania, przez ujawnianie i wykorzystywanie istniejących rezerw produkcyjnych i doskonalenie organizacji pracy, wyraża się obecnie głównie wdrażaniem do produkcji wniosków opracowanych przez komisje zakładowe powołane na mocy uchwały VII Plenum KC PZPR. Poprawa organizacji produkcji, nakreślona w politycznych Partii, zmierza do stałego podnoszenia na wyższy poziom naszej gospodarki, do wzrostu wydajności. Jest ona procesem stale aktualnym w sferze

produkcji i usług, w pracy wszystkich instytucji i urzędów administracji gospodarczej i państwowej.

1. Realizacja tych zadań w jednostkach administracyjnych — w świetle dotychczasowej praktyki — następuje jednak zbyt powolnie, wnioski dotyczące usprawnienia organizacji pracy i funkcjonowania ogniw administracji nie są konsekwentnie wcielane w życie.

Rady zakładowe, działające w urzędach i instytucjach, powinny bardziej zdecydowanie wpływać na zwiększenie odpowiedzialności kierowników tych jednostek za wyniki pracy, przeciwdziałać przerosłom etatowym i rozdrabnianiu komórek funkcjonalnych, inicjować łączenie działów o zbliżonym charakterze pracy. Konieczne jest również podejmowanie bardziej konkretnych inicjatyw w celu usunięcia przyczyn biurokratycznego i przewlekłego załatwiania interesantów i spraw związanych z obsługą ludności i przedsiębiorstw.

Doskonalenie pracy urzędów, biur i instytucji powinno być realizowane w każdym ogniwie i na każdym stanowisku pracy, powinno zmierzać do pełnego i efektywnego wykorzystania czasu pracy.

2. Mimo uzyskania w szeregu przedsiębiorstw pozytywnych efektów we wdrażaniu zakładowych programów usprawnienia organizacji produkcji — co wyraziło się w pewnej poprawie rytmiczności produkcji i wydajności pracy — osiągniętych dotychczas wyników nie można uznać za wystarczające. Biorąc to pod uwagę oraz uwzględniając fakt, że główna odpowiedzialność za poprawę organizacji produkcji spoczywa na administracji gospodarczej przedsiębiorstw, zjednoczeń i resortów, nieodzowne jest ze strony organów samorządu robotniczego i instancji związkowych zwiększenie społecznego oddziaływania na kierownictwo gospodarcze wszystkich szczebli w kierunku konsekwentnej i pełnej realizacji programów usprawniania organizacji produkcji oraz stałej ich aktualizacji.

3. Organy samorządu robotniczego powinny bardziej zdecydowanie domagać się od administracji konsekwentnej i szybkiej realizacji zwłaszcza tych wniosków, które dotyczą poprawy organizacji produkcji, szczególnie zaś — organizacji stanowisk roboczych. Poprawa w tej dziedzinie powinna zapewniać rytmiczne wykonywanie zadań codziennych, terminowość dostaw surowców, materiałów i narzędzi, ograniczenie przestojów i pracy w godzinach nadliczbowych. Zasadniczym elementem poprawy organizacji na stanowiskach roboczych jest zapewnienie robotnikom właściwych bezpiecznych i higienicznych warunków pracy.

Równocześnie niezbędne jest, aby administracja doskonalila planowanie wewnątrzzakładowe, zapewniała rytmiczną i harmonijną pracę wszystkich wydziałów produkcyjnych i komórek funkcjonalnych oraz usprawniała kooperację, zwracając szczególną uwagę na ogniwa słabsze, obniżające wyniki całego zakładu.

4. Samorząd robotniczy, uchwalając plan techniczno-ekonomiczny, powinien jednocześnie — wraz z programem zabezpieczenia realizacji zadań produkcyjnych — przyjmować plan poprawy warunków pracy i warunków socjalno-bytowych, uwzględniający pełne wykorzystanie środków przewidzianych w planie, możliwości wewnątrzzakładowych oraz innych środków.

Zadaniem organów samorządu robotniczego jest konsekwentne kontrolowanie realizacji tych planów oraz egzekwowanie obowiązków administracji w tym zakresie. Jedną z podstawowych form tej kontroli powinny być społeczne przeglądy warunków pracy.

Zgodnie z postanowieniami uchwały Prezydium CRZZ z dnia 8.V.1968 r. oraz uchwały Rady Ministrów z dnia 15.III.1968 r. samorząd robotniczy, przy analizie efektów produkcyjno-ekonomicznych przedsiębiorstw, uwzględniać powinien również stan bezpieczeństwa i higieny pracy oraz oceniać pod tym kątem działalność kierownictwa i personelu inżynierjno-technicznego zakładu. Jednocześnie rady robotnicze i rady zakładowe powinny inicjować różnorodne formy pracy z załogą, wpływać na świadome przestrzeganie zasad bezpiecznej i higienicznej pracy.

Do pomyślnej realizacji poprawy warunków socjalno-bytowych załóg powinny przyczynić się inicjatywy i czyny społeczne inspirowane przez rady zakładowe i robotnicze.

5. Istotną funkcją organów samorządu robotniczego jest kształtowanie socjalistycznych stosunków międzyludzkich w zakładzie pracy. Wymaga to m.in. przeciwdziałania wszelkim próbom ograniczania uzasadnionej krytyki robotniczej, jak również przeciwstawiania się naruszaniu praworządności w stosunkach pracy.

Niezbędne są dalsze wysiłki na rzecz podnoszenia kwalifikacji załóg, opieki zdrowotnej i socjalnej, rozwoju czasów pracowniczych i zapewnienia odpowiedniego wypoczynku po pracy.

Sprawy warunków pracy, socjalistycznych stosunków międzyludzkich, praworządności i innych elementów kształtowania właściwej atmosfery w środowisku pracy powinny być przedmiotem okresowych ocen i analiz na sesjach KSR oraz na posiedzeniach rad zakładowych oraz rad robotniczych przedsiębiorstw i oddziałowych rad robotniczych. Samorząd robotniczy powinien nieustannie oddziaływać w kierunku umacniania odpowiedzialności za wyniki pracy każdego członka załogi — do kierownictwa zakładu włącznie.

Problemy związane z poprawą organizacji pracy na stanowiskach roboczych, w wydziałach produkcyjnych powinny być tematem zebrań grup związkowych i comiesięcznych posiedzeń oddziałowych rad robotniczych i związkowych oraz narad wytwórczych.

Udział załóg i ich angażowanie się w poprawę organizacji pracy wymaga ze strony kierownictw przedsiębiorstw systematycznej informacji o stopniu realizacji zakładowych programów usprawnienia organizacji produkcji. Dlatego też niezbędne jest wysłuchiwanie przez rady robotnicze, jak również przez konferencje samorządu robotniczego okresowych informacji dyrektora na ten temat. Wnioski ze społecznych przeglądów stanu gospodarki i warunków pracy oraz wnioski zgłoszone na naradach wytwórczych opracowane przez komisje problemowe rad robotniczych powinny być wykorzystywane dla stałej aktualizacji i uzupełniania zakładowych programów.

6. Rady robotnicze zwrócą uwagę, aby wnioski zawarte w zakładowych programach usprawnienia organizacji produkcji, a przewidziane do realizacji w

roku 1968, znalazły należyte odzwierciedlenie we wskaźnikach planów na rok 1969.

Doceniając znaczenie, jakie dla realizacji zakładowych programów posiadają wnioski skierowane przez przedsiębiorstwa do jednostek nadrzędnych i zawarte następnie w programach branżowych i resortowych, instancje związków zawodowych powinny uczestniczyć w przeprowadzanych przez zjednoczenia i resorty analizach wykonania tych programów, domagać się ich konsekwentnej realizacji, a szczególnie zwracać uwagę na wnikliwe rozpatrywanie przez kierownictwo zjednoczeń i resortów wniosków zgłoszonych przez zakłady pracy.

7. Mając na uwadze zasadnicze znaczenie prawidłowych proporcji pomiędzy wzrostem produkcji, wydajności i zatrudnienia dla wyników ekonomicznych przedsiębiorstw, rady robotnicze przez swoje komisje problemowe powinny dokonywać systematycznej oceny kształtowania się struktury zatrudnienia. Zadaniem ich jest oddziaływanie na kierownictwa zakładów w kierunku racjonalnego zmniejszenia liczby pracowników pomocniczych i administracyjno-biurowych oraz ograniczenia zatrudnienia w administracji poprzez łączenie komórek organizacyjnych. Jednocześnie instancje i organizacje związkowe powinny dążyć do usuwania przyczyn hamujących wzrost wydajności pracy, wpływać na doskonalenie systemu ewidencji i informacji, nie dopuszczać do strat czasu przeznaczonego na działalność produkcyjną.

Problemy związane z doskonaleniem organizacji pracy powinny stanowić przedmiot okresowych analiz i ocen dokonywanych przez wszystkie instancje związkowe w szczególności pod kątem przyspieszania wzrostu wydajności pracy i płac przeciętnych, usprawniania pracy na stanowiskach roboczych, zmniejszania wypadkowości i godzin nadliczbowych, podnoszenia kultury pracy oraz poprawy stosunków międzyludzkich w zakładach.

8. W ramach działalności kontrolnej rady zakładowej i robotnicze powinny domagać się od kierownictwa przedsiębiorstw, a instancje związkowe od kierownictwa zjednoczeń i ministerstw, przedstawiania co kwartał samorządowi robotniczemu lub instancjom związkowym analizy kształtowania się zatrudnienia i przeciętnych płac (łącznie z przemianami) w poszczególnych przedziałach — robotnicy, pracownicy inżynieryjno-techniczni i administracyjno-biurowi.

Szczególnie wnikliwie analizować należy kształtowanie się zatrudnienia i podziału funduszu płac, premii, nagród i części zysku przeznaczzonej do podziału w zakładach i zjednoczeniach objętych eksperymentami gospodarczymi. W przypadkach stwierdzonych nieprawidłowości i niesprawiedliwości w podziale środków organa samorządu robotniczego i instancje związkowe powinny zdecydowanie interweniować wobec kierownictwa administracyjnego.

Jednocześnie instancje związkowe, we współpracy ze zjednoczeniami i ministerstwami, zwrócą uwagę na potrzebę wzmocnienia roli samorządu robotniczego w zakładach objętych eksperymentami gospodarczymi.

9. We wszystkich przedsiębiorstwach i zakładach pracy potrzebne jest wnikliwe i systematyczne kontrolowanie przez organa samorządu i rady zakładowe sposobów ustalania i wypłacania nagród i premii. Należy dbać jednocześnie o to, aby kryteria

przyznawania premii i nagród były zgodne z najbardziej aktualnymi zadaniami oraz pobudzały do jak najlepszego wykonania planu. Rozdział premii i nagród powinien być dokonywany w sposób kolegialny z jednoczesnym konsekwentnym przestrzeganiem zasady jawności.

II. W zakresie rozwijania opłacalnej produkcji eksportowej

Rozwój handlu zagranicznego i produkcji eksportowej stanowi szczególnie ważny czynnik wzrostu gospodarczego kraju. Realizowane w wyniku uchwał Komitetu Centralnego PZPR prace nad doskonaleniem metod planowania i organizacji produkcji eksportowej, zastosowanie rachunku efektywności eksportu oraz wprowadzenie nagród za efektywność tego eksportu — stwarzają pomyślniejsze warunki dla wykonania aktualnych zadań stojących przed przedsiębiorstwami w dziedzinie rozwoju i doskonalenia produkcji na eksport i poprawy jego opłacalności. Umożliwia to, a zarazem czyni konieczne, rozwinięcie wzmoczonej działalności instancji związkowych i samorządu robotniczego na rzecz podniesienia poziomu technicznego wyrobów i urządzeń na eksport, poprawy ich jakości oraz zapewnienia terminowości dostaw.

1. Na sesjach KSR, poświęconych realizacji zadań eksportowych, kierownictwa zakładów powinny przedstawiać szczegółowo i konkretnie dynamikę produkcji eksportowej, jej koszty i opłacalność dewizową oraz podejmowane zamierzenia i środki dla dalszego jej rozwoju.

Rady robotnicze — korzystając z pomocy kół NOT, śmielej angażując aktywistów stowarzyszeń naukowo-technicznych i ekonomistów — powinny oddziaływać na szybsze wdrażanie do produkcji osiągnięć nowej techniki, współdziałać z administracją w opracowywaniu programów modernizowania wyrobów przeznaczonych na eksport i wprowadzania nowych uruchomień oraz w analizowaniu poziomu nowoczesności i jakości wyrobów przez porównywanie ich z odpowiednimi wyrobami zagranicznymi.

2. Zadania w dziedzinie poprawy jakości, nowoczesności oraz terminowości produkcji eksportowej dotyczą zarówno zakładów wytwarzających produkt finalny, jak i kooperujących. Rady robotnicze w przedsiębiorstwach kooperujących powinny czuwać nad wywiązywaniem się własnego zakładu z umów kooperacyjnych. Prezydium rad robotniczych powinny dokonywać okresowych ocen realizacji zawartych umów.

3. Zarządy główne i okręgowe związków zawodowych, współdziałając z administracją gospodarczą, powinny zabiegać o to, aby przedsiębiorstwa specjalizujące się w eksporcie miały zapewnioną pomoc techniczną i kadrową ze strony jednostek nadrzędnych i centralnego zaplecza naukowo-technicznego.

Szczegółne zadania w zakresie udzielania pomocy samorządowi robotniczemu przedsiębiorstw specjalizujących się w produkcji eksportowej spoczywają na Związkach Zawodowych Metalowców, Chemików, Pracowników Przemysłu Włókienniczego, Odzieżowego i Skórzanego oraz Pracowników Leśnych i Przemysłu Drzewnego.

Związek Zawodowy Pracowników Handlu i Spółdzielczości powinien działać w kierunku usprawnie-

nia pracy central handlu zagranicznego, a zwłaszcza zacieśnienia współpracy tych central z przedsiębiorstwami specjalizującymi się w produkcji eksportowej.

Związki Zawodowe Kolejarzy, Transportowców i Drogowców, Marynarzy i Portowców powinny oddziaływać na załogi zrzeszone w tych związkach w kierunku poprawy terminowości przewozów, zwiększenia troski o przewożone towary i usprawnienia wykonywanych usług.

4. Istotnym elementem społecznej działalności na rzecz wzrostu produkcji eksportowej i poprawy jej jakości i opłacalności powinno stać się rozwijanie przez związki zawodowe współzawodnictwa pracy, zwłaszcza o tytuł „Zakładu — najlepszego eksportera”. We współzawodnictwie wewnątrzzakładowym szczególnie o tytuł „BPS”, położyć należy nacisk na poprawę jakości produkcji, poprzez rozwój „brygad produkujących wyroby najwyższej jakości”, „brygad samokontroli”, „brygad produkcji bezbrakowej” itp.

5. Instancje związkowe — wraz z zarządami głównymi SNT NOT — powinny rozwijać współdziałanie pomiędzy producentami a centralami handlu zagranicznego i handlem wewnętrznym zmierzające do poprawy właściwości użytkowych wyrobów produkowanych na eksport i rynek wewnętrzny.

W trosce o stałą poprawę parametrów jakościowo-technicznych i standardów produkcji przeznaczonej na eksport instancje związkowe, współpracujące z administracją gospodarczą, w tym z Centralnym Urzędem Jakości i Miar, powinny dążyć do upowszechniania w zakładach produkujących metod pracy, wpływających na jakość i nowoczesność wyrobów. Przy wdrażaniu tych metod należy kłaść głównie nacisk na osiąganie poprawy jakości na każdym stanowisku roboczym we wszystkich fazach produkcji. Należy u każdego członka kolektywu pracowniczego kształtować poczucie osobistej odpowiedzialności za jakość wyrobu. Niezbędne jest przy tym stosowanie i należyte wykorzystywanie odpowiednich bodźców materialnych i moralnych.

6. Konieczne jest zwiększenie oddziaływania organów samorządu robotniczego i rad zakładowych na zapewnienie prawidłowego rozdziału funduszu nagród za efektywność eksportu. Należy przeciwstawiać się nadmiernemu rozdrabnianiu nagród z tego tytułu oraz nie dopuszczać do niesprawiedliwego ich rozdziału pomiędzy robotników, pracowników umysłowych i kierownictwo, do niesłusznego uprzywilejowania niektórych pracowników czy grup pracowniczych.

III. W zakresie rozwoju produkcji przeznaczonej na rynek wewnętrzny

We wszystkich przedsiębiorstwach produkujących wyroby rynkowe niezbędne są dalsze intensywne starania mające na celu zwiększenie tej produkcji, dostosowywanie jej do aktualnego zapotrzebowania ludności, podniesienie jakości i walorów użytkowych wyrobów. Jest to nieodzowne do umocnienia równowagi rynkowej i stworzenia warunków umożliwiających wzrost płac i dochodów realnych.

1. W każdym przedsiębiorstwie produkującym towary na rynek istnieją jeszcze nie wykorzystane rezerwy wzrostu tej produkcji. W zakładach produkujących dobra inwestycyjne i przedmioty spożycia często występują tendencje do przekraczania planów produkcji środków wytwarzania, przy jednoczesnym niedocenianiu zadań produkcji rynkowej, mimo że na poszczególne artykuły istnieje nie całkowicie pokryte zapotrzebowanie ludności, a zakłady przy pełniejszej mobilizacji mogłyby daną produkcję zwiększyć.

W wielu przedsiębiorstwach nie zwraca się dostatecznej uwagi na zwiększenie stopnia przerobu surowców i uszlachetnianie produkcji, co można często osiągnąć przez wykorzystanie wewnętrznych rezerw lub kosztem niewielkich uzupełniających nakładów inwestycyjnych. Szczególnie uciążliwa dla ludności jest mała operatywność i niedostateczna elastyczność w dostosowywaniu asortymentów produkcji do bieżących lub sezonowych potrzeb rynku.

Instancje związkowe i samorząd robotniczy powinny zwracać większą uwagę na to, aby wszystkie te problemy znajdowały właściwe rozwiązanie w przygotowaniu i uchwalaniu, a następnie — w realizowaniu planów produkcyjnych przedsiębiorstw, zjednoczeń i ministerstw.

Samorząd robotniczy, będąc rzecznikiem rozwijania produkcji wyrobów, na które popyt nie jest w pełni pokryty, musi bardziej zdecydowanie wpływać na szybsze uruchamianie produkcji wyrobów nowych, o wyższych walorach użytkowych poszukiwanych przez ludność.

Samorząd robotniczy powinien zdecydowanie przeciwstawiać się przekazywaniu do sieci handlowej towarów rynkowych nie nadających się do konsumpcji, o niskiej jakości, złym wykonaniu i wykończeniu, powinien wpływać na zaostrzenie wewnątrzzakładowej kontroli technicznej, na usprawnianie funkcjonowania systemu bodźców służących poprawie jakości wyrobów rynkowych.

2. Obowiązkiem instancji związkowych jest inicjowanie oraz rozwijanie współpracy pomiędzy organami samorządu robotniczego zakładów produkujących na rynek a radami zakładowymi przedsiębiorstw handlu wewnętrznego w celu obopólnej wymiany postulatów zmierzających do coraz lepszego zaspokajania wymagań konsumentów. Współpraca ta powinna przyczynić się do ugruntowania nowo wprowadzonych zasad współdziałania handlu z resortami przemysłowymi oraz do udoskonalenia zawieranych umów o dostawę towarów rynkowych.

3. Wzrost produkcji na potrzeby rynku wewnętrznego i wysiłek w kierunku podniesienia jakości oraz wartości wyrobów użytkowych musi iść w parze z ulepszaniem pracy aparatu handlu. Związek Zawodowy Pracowników Handlu i Spółdzielczości — we współpracy z innymi zainteresowanymi związkami branżowymi oraz WKZZ i PKZZ — powinien ściślej współdziałać z radami narodowymi nad rozwiązywaniem wszystkich zagadnień dotyczących poprawy zaopatrzenia ludności. Na uwagę zasługuje konieczność rozbudowy i lepszej lokalizacji placówek handlowych, usługowych i gastronomicznych, poprawy zaopatrzenia ludności zamieszkałej w osiedlach przyfabrycznych i robotniczych, lepsze dostosowanie godzin pracy handlu do potrzeb konsumentów, podniesienie kultury i rzetelności sprzedaży, ogólny

wzrost sprawności handlu i gastronomii. Podobne zadania wynikają dla Związku Zawodowego Pracowników Gospodarki Komunalnej i Przemysłu Terenowego w zakresie rozwoju usług dla ludności.

4. Lepszemu ukierunkowaniu prac na rzecz wzrostu produkcji rynkowej, poprawy struktury asortymentowej i jakości produkcji oraz podniesieniu sprawności aparatu handlu powinny służyć wnioski płynące z kontroli społecznej rynku i zaopatrzenia, uwagi organów samorządu robotniczego, głosy krytyczne załóg robotniczych i konsumentów oraz wnioski z dokonywanych przez instancje związkowe analiz sytuacji rynkowej.

Instancje związkowe, a w szczególności WKZZ we współpracy z zarządami okręgowymi oraz zarządy główne związków zawodowych, a także CRZZ, powinny doskonalić system przekazywania administracji gospodarczej wniosków płynących z masowej kontroli społecznej oraz wzmocnić nadzór nad ich realizacją.

IV. W zakresie dalszego doskonalenia form i metod pracy samorządu robotniczego

Wpływ samorządu robotniczego na poprawę efektywności gospodarowania przedsiębiorstw w poważnym stopniu zależy od stosowania w praktyce przez jego organy właściwych form i metod działania. Wraz z zachodzącymi zmianami w planowaniu i zarządzaniu gospodarką narodową zachodzi potrzeba stałego zwiększania udziału załóg we współzarządzaniu, a zwłaszcza wszechstronnego wnikania przez samorząd robotniczy w sprawy produkcyjno-ekonomiczne przedsiębiorstw, coraz rozleglejszego poddawania społecznym przeglądom stanu gospodarki i warunków pracy w zakładach, coraz bardziej konsekwentnego egzekwowania realizacji uchwał samorządu robotniczego i postulatów pracowniczych, zmierzających do usprawnienia produkcji, poprawy zaopatrzenia stanowisk roboczych, polepszania warunków pracy i warunków socjalno-bytowych załóg, eliminowania wszelkiego rodzaju zaniedbań i zjawisk hamujących lub utrudniających prawidłową działalność przedsiębiorstwa, wzrost zarobków załogi oraz kształtowanie właściwych stosunków międzyludzkich.

Wymaga to od instancji związków zawodowych zwiększenia konkretnej pomocy udzielanej organom samorządu robotniczego w rozwiązywaniu problemów ekonomicznych, społecznych i wychowawczych. Szczególną uwagę należy przywiązywać do rozwijania przez samorząd robotniczy różnorodnych form społecznego działania, zwłaszcza narad wytwórczych, społecznych przeglądów, socjalistycznego współzawodnictwa pracy, wynalazczości, racjonalizacji itp.

1. Jedną z podstawowych funkcji samorządu — nie w pełni jeszcze w zakładach należycie wykonywaną — jest nadzór i kontrola nad całokształtem działalności przedsiębiorstw. Uprawnienia kontrolne samorządu służą nie tylko zapewnieniu realizacji uchwał KSR i rad robotniczych, lecz również usprawnieniu pracy administracji przedsiębiorstw oraz rozwinięciu form samokontroli w procesie produkcyjnym.

Instancje związkowe powinny skutecznie pomagać samorządowi robotniczemu w rozwijaniu i doskonaleniu form i metod społecznej kontroli. Zarządy główne, a zwłaszcza zarządy okręgowe powinny zdecydowanie i konsekwentnie pomagać samorządowi

robotniczemu — radom robotniczym i radom zakładowym w zapewnieniu realizacji przez administrację wniosków wynikających ze społecznej kontroli. Aktyw samorządu robotniczego powinien ujawniać i zdecydowanie zwalczać wszelkie przejawy klikowości, nieuczciwości, nierzetelności i łamania praworządności.

Niezbędne jest także — we współpracy z bankami — zapewnienie fachowego instruktażu aktywności samorządu robotniczego.

Plenum CRZZ uznaje za celowe, aby wyniki kontroli przeprowadzanych w zakładach przez organ kontroli państwowej były podawane do wiadomości prezydiów rad robotniczych.

W niedostatecznym jeszcze stopniu i często formalnie realizują funkcje kontrolne prezydium rad robotniczych w zakresie kontrolowania umów zawieranych przez przedsiębiorstwa z jednostkami gospodarki nie uspołecznionej. Wynika to między innymi z niedoceniań w wielu przypadkach rangi tego zagadnienia oraz z nieznaności zasad i przepisów dotyczących zawierania umów. Mając na uwadze znaczenie tego problemu, Plenum zobowiązuje Prezydium CRZZ do wydania dokumentu w sprawie zadań rad robotniczych i zakładowych w zakresie kontroli umów i zleceń zawieranych przez przedsiębiorstwa uspołecznione na dostawy, usługi i roboty.

2. Istotnym zadaniem instancji związków zawodowych jest stałe doskonalenie działalności rad robotniczych, podnoszenie ich wpływu na pracę oddziałów, wydziałów i całych przedsiębiorstw. Poważną rolę w tym zakresie odgrywać mogą problemowe komisje rad robotniczych. Zapewnienie właściwego składu osobowego komisji, zaangażowanie w ich pracę, w działalność całego samorządu robotniczego szerokiego aktywu społecznego robotników, racjonalizatorów, techników, inżynierów i ekonomistów, działaczy NOT i ZMS oraz właściwe ukierunkowanie ich pracy — jest podstawowym warunkiem skuteczności i efektywności poczynań rad robotniczych w zakresie usprawnienia działalności przedsiębiorstw. Należy zwłaszcza zwrócić uwagę na szersze włączanie do prac komisji młodych, wyróżniających się robotników.

Plenum CRZZ uznaje za uzasadnione dalsze wzmocnienie i zwiększenie udziału ZMS i ZMW w pracach i w składzie konferencji samorządu robotniczego.

3. Samorząd robotniczy posiada prawo wypowiadać się o zasadniczych kierunkach rozwoju przedsiębiorstw. W związku z tym jest szczególnie ważne, aby rady robotnicze — wykorzystując opinie komisji problemowych — opracowywały alternatywne projekty rozwiązań produkcyjno-techniczno-ekonomicznych, m.in. poszukując możliwości bardziej efektywnego — w stosunku do propozycji dyrekcji — wykorzystania środków przeznaczonych na inwestycje własne lub kredytów bankowych.

4. Zarządy okręgowe związków zawodowych powinny systematycznie organizować okresowe narady z przewodniczącymi rad robotniczych dla przedyskutowania węzłowych problemów pracy samorządu robotniczego, zadań gospodarczych, stojących przed przedsiębiorstwami oraz dla wymiany doświadczeń w zakresie form i metod pracy rad robotniczych

i ich komisji problemowych. Należy przy tym upowszechniać wypróbowane w innych przedsiębiorstwach skuteczne formy działania umożliwiające wykrywanie i wykorzystywanie rezerw produkcyjnych, usprawnianie organizacji pracy i zarządzania oraz modernizację procesów produkcyjnych.

Istotne jest przy tym upowszechnianie w zakładach pracy najlepszych metod wychowawczego oddziaływania, uzyskiwania dobrych wyników stosowania bodźców zainteresowania materialnego i bodźców moralnych, sprzyjających stabilizacji załóg oraz docenianiu doświadczenia produkcyjnego robotników i nienagannego stażu pracy. Zarządy okręgowe, we współpracy z radami robotniczymi i zakładowymi, zwrócą też uwagę na potrzebę przeciwdziałania nadmiernemu stosowaniu kar w niektórych zakładach pracy.

5. Ważnym zadaniem instancji związków zawodowych, a zwłaszcza zarządów okręgowych jest stałe doskonalenie współpracy związków zawodowych i samorządu robotniczego ze zjednoczeniami przemysłowymi. Szczególnie istotne jest, aby zarządy okręgowe reprezentowały wobec zjednoczeń interesy samorządu robotniczego, by domagały się od zjednoczeń pomocy dla przedsiębiorstw w opracowaniu planów i przedsięwzięć dotyczących postępu technicznego, ekonomicznego i organizacyjnego. Należy zapewnić udział w posiedzeniach kolegium zjednoczenia przedstawicieli samorządu robotniczego w przypadkach rozpatrywania spraw istotnych dla danego przedsiębiorstwa, a także skutecznie interweniować w przypadkach, gdy administracja nie realizuje słusznych postulatów załogi i samorządu robotniczego, zdających do poprawy organizacji produkcji, rozwijania opłacalnego eksportu i zwiększenia asortymentu wyrobów na rynek wewnętrzny oraz polepszania warunków pracy i życia załóg.

W przedsiębiorstwach, przed przystąpieniem dyrekcji i samorządu robotniczego do prac nad projektami planów oraz przed posiedzeniami KSR poświęconymi przyjęciu planów — zarządy główne i zarządy okręgowe związków zawodowych powinny uzgodnić z ministerstwami i zjednoczeniami tok współpracy zjednoczeń z przedsiębiorstwami tak, ażeby zapewnić właściwy czas na przygotowanie projektów planów i posiedzeń w zakładach pracy oraz udział odpowiedzialnych przedstawicieli ministerstw i zjednoczeń w tych posiedzeniach. Nie należy dopuszczać do spiętrzania posiedzeń KSR w danej branży i zdecydowanie przeciwstawiać się próbom narzucania terminów posiedzeń KSR przez zjednoczenia.

6. Instancje związkowe, w oparciu o dokonywane oceny działalnia samorządu robotniczego i jego poszczególnych organów, powinny stale doskonalić szkolenie działaczy samorządu robotniczego oraz pomoc samorządowi robotniczemu, uwzględniając przy tym zmiany w planowaniu i zarządzaniu oraz aktualne potrzeby gospodarcze. Konieczne jest przy tym, aby w programach szkolenia aktywu samorządu robotniczego uwzględniać zagadnienia związane z uprawnieniami poszczególnych organów samorządu w zakresie kontroli i nadzoru. Dla realizacji programów szkoleniowych należy w większym stopniu korzystać z pomocy specjalistów i fachowców z banków i instytutów. Niezbędne jest zwłaszcza otoczenie w tym szkoleniu opieką ludzi młodych, rozpoczy-

nających aktywną działalność w samorządzie robotniczym, w radach robotniczych i zakładowych oraz w ich komisjach.

Zarządy główne i okręgowe związków zawodowych dostosują niniejszą uchwałę do warunków poszczególnych branż, skonkretyzują zadania dla poszczególnych ogniw związkowych i organów samorządu robotniczego oraz odbędą posiedzenia plenarne lub prezydya poświęcone dalszemu rozwojowi samorządu robotniczego oraz omówieniu form i metod pracy ze strony instancji związkowych na rzecz podniesienia efektywności gospodarowania w przedsiębiorstwach. Na posiedzeniach tych, odbywanych z udziałem przedstawicieli kierownictwa resortów, należy skonkretyzować wnioski w zakresie wykonywania przez administrację gospodarczą jej obowiązków, realizowanych we współpracy z samorządem robotniczym i związkami zawodowymi.

Wojewódzkie komisje związków zawodowych, działając poprzez wojewódzkie ośrodki metodyczno-konsultacyjne we współpracy z Centralnym Ośrodkiem Szkoleniowym CRZZ, przeprowadzą seminaria i kurso-konferencje poświęcone problematyce obecnego Plenum CRZZ.

W usprawnianiu organizacji pracy, podnoszeniu efektywności gospodarowania, rozwijaniu opłacalnej produkcji eksportowej, w poprawie zaopatrzenia rynku wewnętrznego — odgrywa poważną rolę szeroko rozwinięty czyn produkcyjny dla uczczenia V Zjazdu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Liczne podjęte i realizowane zobowiązania załóg odpowiadają najżywotniejszym aktualnie potrzebom, a także i perspektywie rozwojowej naszej gospodarki narodowej.

Czyn zjazdowy załóg — to kolejny etap rozwoju socjalistycznego współzawodnictwa, wypróbowanej dźwigni naszego gospodarczego i kulturalnego postępu, sprawdzonej w działaniu wychowawczej metody budownictwa socjalistycznego.

Wiele zakładów pracy, podejmując zobowiązania, określało częściową ich realizację na święto klasy robotniczej — dzień 1 Maja. W związku z tym instancje związkowe spowodują, aby we wszystkich zakładach pracy, oddziałach, zespołach i brygadach dokonane zostało podsumowanie dotychczasowego przebiegu realizacji podjętych zobowiązań w ich pierwszym etapie. Wyniki podsumowania powinny stać się podstawą dla dalszego rozwoju Czynu Zjazdowego i to zarówno poprzez podejmowanie nowych, jak i pogłębianie zobowiązań już podjętych. Sprzyja temu działaniu zbliżające się święto narodowe 22 Lipca, z okazji którego klasa robotnicza — już tradycyjnie — podejmuje zobowiązania produkcyjne i czyny społeczne.

Stale rozszerzanie udziału załóg w zarządzaniu, doskonalenie działalności organizacyjnej, ekonomicznej i wychowawczej samorządu robotniczego skutecznie wpływa na pomnażanie dorobku gospodarczego naszego kraju, na polepszanie bytu wszystkich ludzi pracy.

DZIAŁ B

93

USTAWA

z dnia 9 kwietnia 1968 r.

o bibliotekach.*(Dziennik Ustaw z dnia 17 kwietnia 1968 r. Nr 12, poz. 63)**(Wyciąg)***Rozdział 1.****Przepisy ogólne.**

Art. 1. 1. Biblioteki, ich zbiory i urządzenia są dobrem narodowym. Biblioteki służą rozwojowi nauki, kultury i gospodarki narodowej oraz socjalistycznemu wychowaniu społeczeństwa.

2. Obywatele mają prawo do korzystania z bibliotek na zasadach określonych w ustawie.

3. Państwo zapewnia rozwój bibliotek i szerokie udostępnienie ich zbiorów.

Art. 2. 1.

2. Centralna Rada Związków Zawodowych w porozumieniu z Ministrem Kultury i Sztuki określi, w jakim zakresie przepisy ustawy stosuje się do bibliotek związków zawodowych.

Rozdział 8.**Pracownicy bibliotek.**

Art. 29. 1. Pracownicy, zatrudnieni na stanowiskach bibliotekarskich, tworzą zawodową grupę bibliotekarzy.

2. W bibliotekach mogą być zatrudniani — w razie potrzeby — specjaliści z innych dziedzin zawodowych związanych z działalnością bibliotekarską.

3. Pracowników, o których mowa w ust. 1 i 2, zalicza się do pracowników działalności podstawowej.

4. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zasady zatrudniania w bibliotekach wchodzących w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej i wynagradzania pracowników działalności podstawowej, administracji i obsługi.

Art. 30. 1. Biblioteki, o których mowa w art. 17 ust. 3 pkt 1 i 3 oraz w art. 20 pkt 1, mogą zatrudniać:

1) pracowników naukowo-badawczych na zasadach określonych w art. 39 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. z 1965 r. Nr 19, poz. 129),

2) bibliotekarzy dyplomowanych i pracowników służby bibliotecznej,

3) dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej,

4) pracowników inżynierskich, technicznych i równorzędnych.

2. Do pracowników, określonych w ust. 1 pkt 1—3, stosuje się odpowiednio przepisy o instytutach naukowo-badawczych. Do pracowników określonych w ust. 1 pkt 4 stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 29 ust. 4.

3. Organem opiniującym w sprawach zatrudniania pracowników naukowo-badawczych w bibliotekach, o których mowa w ust. 1, nie posiadających rady naukowej jest rada naukowa Biblioteki Narodowej (art. 18 ust. 6).

4. Przepisy ust. 2 i 3 nie dotyczą pracowników bibliotek, o których mowa w art. 20, jeżeli biblioteki te podlegają przepisom: o szkolnictwie wyższym, o Polskiej Akademii Nauk, o wyższym szkolnictwie wojskowym oraz o wyższych szkołach artystycznych.

Art. 31. Przepisy art. 29 i 30 nie naruszają przepisów szczególnych, określających zasady zatrudniania i wynagradzania oraz prawa i obowiązki pracowników bibliotek.

Rozdział 10.**Przepisy końcowe.**

Art. 40. Tracą moc:

1) dekret z dnia 17 kwietnia 1946 r. o bibliotekach i opiece nad zbiorami bibliotecznymi (Dz. U. Nr 26, poz. 163),

2) ustawa z dnia 31 października 1951 r. o przekazaniu Ministrowi Kultury i Sztuki zakresu działania Ministra Oświaty w przedmiocie bibliotek i zbiorów bibliotecznych (Dz. U. Nr 58, poz. 400),

3) rozporządzenie z dnia 24 lutego 1928 r. o Bibliotece Narodowej (Dz. U. z 1928 r. Nr 21, poz. 183, z 1934 r. Nr 110, poz. 976 i z 1950 r. Nr 7, poz. 65),

4) ustawa z dnia 18 marca 1932 r. o bezpłatnym dostarczaniu druków dla celów bibliotecznych i urzędowej rejestracji (Dz. U. Nr 33, poz. 347),

Art. 41. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *M. Spychalski*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

USTAWA

z dnia 9 kwietnia 1968 r.

o zezwoleniach na publiczną działalność artystyczną, rozrywkową i sportową.

(Dziennik Ustaw z dnia 17 kwietnia 1968 r. Nr 12, poz. 64)

(Wyciąg)

Rozdział 1.**Przepisy ogólne.**

Art. 1. 1. Przepisy ustawy stosuje się do publicznej działalności artystycznej, rozrywkowej i sportowej.

2. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określi szczegółowo rodzaje publicznej działalności artystycznej, rozrywkowej i sportowej, objęte przepisami ustawy.

Art. 2. 1. Organizowanie lub prowadzenie publicznej działalności artystycznej, rozrywkowej i sportowej wymaga zezwolenia, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w ustawie.

2. Właściwy minister określi imprezy artystyczne, rozrywkowe lub sportowe, których organizowanie lub prowadzenie nie wymaga zezwolenia, a tylko uprzedniego zgłoszenia, ustali warunki i tryb dokonywania zgłoszeń oraz organy właściwe do przyjmowania zgłoszeń.

Art. 3. 1. Od obowiązków uzyskania zezwolenia lub dokonania zgłoszenia (art. 2) są zwolnione:

2) związki zawodowe i organizacje polityczne w zakresie prowadzonej przez nie działalności artystycznej, rozrywkowej lub sportowej, z tym że wymagają zgłoszenia imprezy artystyczne lub rozrywkowe z udziałem wykonawców zawodowych (art. 2 ust. 2),

2. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do publicznego wyświetlania filmów przez jednostki wymienione w ust. 1 pkt 2 i 3.

3. Właściwy minister może:

1) ustalić rodzaje działalności artystycznej, rozrywkowej lub sportowej, które są zwolnione od wymogów określonych w art. 2,

Rozdział 2.**Właściwość, zasady i tryb udzielania zezwoleń.**

Art. 5. 1. Organ do spraw kultury prezydium wojewódzkiej rady narodowej wydaje zezwolenia:

1) na publiczną działalność artystyczną lub roz-

rywkową, której rodzaje w drodze rozporządzenia określi Rada Ministrów jako należące do zakresu działania tego organu,

2) na publiczną działalność artystyczną lub rozrywkową innego rodzaju wykonywaną na obszarze większym niż powiat.

2. Prezydium wojewódzkiej rady narodowej za zgodą Ministra Kultury i Sztuki może przekazać niektóre uprawnienia swego organu do udzielania zezwoleń na działalność artystyczną lub rozrywkową (ust. 1 pkt 1) do właściwości organu do spraw kultury prezydium powiatowej rady narodowej, jeżeli działalność ta jest wykonywana na obszarze powiatu.

Art. 6. Organ do spraw kultury prezydium powiatowej rady narodowej wydaje zezwolenie na publiczną działalność artystyczną lub rozrywkową wykonywaną na obszarze powiatu, a nie zastrzeżoną w trybie określonym w art. 5 ust. 1 pkt 1 do właściwości organu do spraw kultury prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

Rozdział 5.**Przepisy przejściowe i końcowe.**

Art. 29. Ustawa niniejsza nie narusza przepisów dekretu z dnia 5 lipca 1946 r. o utworzeniu Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk (Dz. U. Nr 34, poz. 210 z późniejszymi zmianami).

Art. 30. 1. Traci moc rozporządzenie z dnia 27 października 1933 r. Prawo o publicznych przedsięwzięciach rozrywkowych (Dz. U. Nr 85, poz. 632).

2. W ustawie z dnia 15 grudnia 1951 r. o kinematografii (Dz. U. z 1951 r. Nr 66, poz. 452 i z 1961 r. Nr 10, poz. 53) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 skreśla się wyrazy „prowadzenie teatrów świetlnych oraz publiczne rozpowszechnianie filmów”,

2) w art. 14 ust. 1 skreśla się pkt 2.

3. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie, obowiązują przepisy dotychczasowe ze zmianami wynikającymi z ustawy.

Art. 31. Ustawa wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: M. Spychalski

Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 1 kwietnia 1968 r.

w sprawie składu komisji poborowych i wynagrodzenia za udział w pracach tych komisji.

(Dziennik Ustaw z dnia 10 kwietnia 1968 r. Nr 10, poz. 51)

(Wyciąg)

Na podstawie art. 26 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Do składu wojewódzkiej komisji poborowej powołuje się:

1) jako przewodniczącego — przewodniczącego prezydium wojewódzkiej rady narodowej lub jego zastępcę albo sekretarza prezydium lub kierownika właściwego do spraw wewnętrznych organu tego prezydium,

2) jako członków:

a) przedstawiciela właściwego do spraw wewnętrznych organu prezydium wojewódzkiej rady narodowej,

b) przedstawiciela wojewódzkiego sztabu wojskowego,

c) lekarza społecznej służby zdrowia — przedstawiciela właściwego do spraw zdrowia organu prezydium wojewódzkiej rady narodowej,

d) lekarza wojskowego, wyznaczonego przez dowódcę okręgu wojskowego.

2. Do składu powiatowej komisji poborowej powołuje się:

1) jako przewodniczącego — przewodniczącego prezydium powiatowej rady narodowej lub jego zastępcę albo sekretarza prezydium lub kierownika właściwego do spraw wewnętrznych organu tego prezydium,

2) jako członków:

a) przedstawiciela właściwego do spraw wewnętrznych organu prezydium powiatowej rady narodowej,

b) przedstawiciela powiatowego sztabu wojskowego,

c) dwóch lekarzy społecznej służby zdrowia.

3. W miastach wyłączonych z województw oraz w miastach stanowiących powiaty miejskie powołuje się miejskie komisje poborowe, a w dzielnicach miast wyłączonych z województw — dzielnicowe komisje poborowe. Przepisy dotyczące wojewódzkich i powiatowych komisji poborowych stosuje się odpowiednio.

4. Lekarze społecznej służby zdrowia, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. c), powinni być specjalistami: jeden w dziedzinie chirurgii, a drugi w dziedzinie chorób wewnętrznych.

5. Na członka powiatowej komisji poborowej może być powołany zamiast jednego z lekarzy społecznej służby zdrowia lekarz wojskowy wyznaczony przez dowódcę okręgu wojskowego.

§ 5. 1. Prezydium powiatowej rady narodowej zatrudnia na podstawie umowy o pracę nie więcej niż 4 osoby do prac związanych z zakładaniem ewidencji wojskowej oraz wypełnianiem wojskowych dokumentów osobistych osób zgłaszających się do komisji poborowej.

2. Osobom, o których mowa w ust. 1, przysługuje wynagrodzenie według stawki określonej w tabeli F lp. 3 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 lipca 1966 r. w sprawie ustalenia stanowisk, kwalifikacji i uposażenia pracowników prezydiów rad narodowych (Dz. U. Nr 30, poz. 180).

§ 6. 1. Właściwe do spraw zdrowia organy prezydiów powiatowych rad narodowych wyznaczają lekarza radiologa, laboranta medycznego, zakład radiologiczny do przeprowadzania badań radiologicznych poborowych w okresie poprzedzającym pobór i w czasie jego trwania oraz osoby do prowadzenia dokumentacji lekarskiej komisji poborowej i do obśługi wagi i miary lekarskiej.

2. Sekretarza wojewódzkiej komisji poborowej i sekretarza powiatowej komisji poborowej wyznacza organ do spraw wewnętrznych prezydium właściwej rady narodowej.

3. Prezydium powiatowych rad narodowych mogą zatrudnić osobę do prowadzenia zajęć świetlicowych w okresie działania komisji poborowej.

§ 7. 1. Przewodniczącemu, członkom komisji oraz osobom wymienionym w § 6 przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach komisji lub za wykonywanie czynności związanych z pracą komisji.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, wynosi za każdy dzień pracy:

1) dla przewodniczącego komisji i członków komisji-lekarzy oraz lekarza radiologa	75 zł,
2) dla pozostałych członków komisji	57 zł,
3) dla sekretarza komisji i laboranta medycznego	38 zł,

4) dla pozostałych osób wymienionych w § 6 25 zł.

§ 8. 1. Prezydium rad narodowych powołujące komisje poborowe powinny w miarę potrzeby organizować prace komisji poborowych oraz badania radiologiczne dla potrzeb tych komisji poza godzinami służbowymi, uzależniając czas tych czynności od godzin pracy w miejscowych zakładach pracy i nauki.

2. Przewodniczącemu, członkom komisji i osobom określonym w § 6 z wyjątkiem lekarza radiologa i laboranta medycznego wynagrodzenie przysługuje wtedy, gdy posiedzenia komisji odbywają się co najmniej 3 godziny poza godzinami służbowymi, a w powiatowych komisjach poborowych, w których jest nieuzasadnione odbywanie posiedzeń poza godzinami służbowymi przez cały okres trwania poboru — wtedy, gdy osoby te brały udział w posiedzeniu co najmniej 7 godzin.

3. Wynagrodzenie za każdy dzień pracy przy badaniach radiologicznych przysługuje lekarzowi radiologowi i laborantowi medycznemu, jeżeli badania te w okresie poboru przeprowadzane są w godzinach ustalonych przez przewodniczącego komisji poborowej. Wynagrodzenie to przysługuje również za badania radiologiczne przeprowadzone w okresie poprzedzającym pobór, jeżeli ilość osób wezwanych na te

badania w ciągu jednego dnia nie jest mniejsza niż:

1) 80 osób — przy wykonywaniu zdjęć małoobrazkowych klatki piersiowej,

2) 40 osób — przy wykonywaniu prześwietleń klatki piersiowej.

§ 9. 1. Wynagrodzenie (§ 7) wypłaca się z budżetu rady narodowej, której prezydium powołało komisję poborową. Wynagrodzenie to wolne jest od podatku od wynagrodzeń.

2. Wynagrodzenie wypłaca się według listy sporządzonej na podstawie powiatowego (wojewódzkiego) planu poboru i protokołów dziennych komisji poborowej, a w odniesieniu do lekarza radiologa i laboranta medycznego — na podstawie stwierdzenia właściwego do spraw zdrowia organu prezydium rady narodowej, że badania radiologiczne przeprowadzone zostały w myśl zasad określonych w § 8 ust. 3.

§ 10. Tracą moc:

1) uchwała nr 5 Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 1965 r. w sprawie organizowania prac komisji poborowych poza godzinami służbowymi oraz w sprawie

wynagrodzenia za udział w takich pracach i za badania rentgenowskie wykonywane dla potrzeb tych komisji (Monitor Polski Nr 8, poz. 23),

2) przepisy rozporządzenia Ministrów Spraw Wewnętrznych i Obrony Narodowej z dnia 30 sierpnia 1963 r. w sprawie poboru i odroczeń zasadniczej służby wojskowej oraz uznawania żołnierzy za jedynych żywicieli rodzin (Dz. U. Nr 39, poz. 220), dotyczące składu komisji poborowych,

3) zarządzenie nr 128 Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 1959 r. w sprawie dodatkowego wynagrodzenia dla lekarzy cywilnych za udział w komisjach poborowych i wojskowych przeglądach lekarskich (Monitor Polski Nr 64, poz. 331) w części dotyczącej wynagrodzeń za udział w komisjach poborowych.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

96

UCHWAŁA Nr 72 RADY MINISTRÓW

z dnia 12 marca 1968 r.

w sprawie niektórych uprawnień nauczycieli wstępujących do spółdzielni budownictwa mieszkaniowego albo budujących domy jednorodzinne lub lokale w małych domach mieszkalnych na terenie wszystkich wsi oraz na terenie osiedli i miast nie liczących więcej niż 2.000 mieszkańców.

(Monitor Polski z dnia 6 kwietnia 1968 r. Nr 14, poz. 88)

W celu rekompensaty za przysługujące nauczycielom z mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 1956 r. o prawach i obowiązkach nauczycieli (Dz. U. z 1956 r. Nr 12, poz. 63 i z 1958 r. Nr 21, poz. 93) prawo do bezpłatnych mieszkań oraz dla stabilizacji kadry nauczycielskiej na terenie wszystkich wsi oraz na terenie osiedli i miast nie liczących więcej niż 2.000 mieszkańców — Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego i Centralnego Związku Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego, w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych, uchwala, co następuje:

§ 1. Przepisy niniejszej uchwały dotyczą nauczycieli oraz innych pracowników pedagogicznych, wymienionych w art. 1 i art. 25 ustawy z dnia 27 kwietnia 1956 r. o prawach i obowiązkach nauczycieli, zwanych dalej nauczycielami, zatrudnionych na terenie wszystkich wsi oraz na terenie osiedli i miast nie liczących więcej niż 2.000 mieszkańców.

§ 2. 1. Nauczyciele, którzy po dniu 1 stycznia 1968 r.:

1) uzyskają mieszkanie wybudowane przez spółdzielnie mieszkaniowe lub spółdzielnie budowlano-mieszkaniowe,

2) wybudują, w ramach spółdzielczych zrzeszeń budowy domów jednorodzinnych lub indywidualnego budownictwa mieszkaniowego, domy jednorodzinne lub lokale w małych domach mieszkalnych, odpowiadające przepisom ustawy z dnia 28 maja 1957 r. o wyłączeniu spod publicznej gospodarki lokalami domów jednorodzinnych oraz lokali w domach spółdzielni mieszkaniowych (Dz. U. z 1962 r. Nr 47, poz. 228),

mają prawo do ekwiwalentu pieniężnego z tytułu zrzeczenia się prawa do bezpłatnego mieszkania.

2. Ekwiwalent (ust. 1) ustala się w stosunku miesięcznym:

1) dla członków spółdzielni mieszkaniowych — w wysokości obciążeń nauczyciela z tytułu czynszu, z wyłączeniem opłat za ciepłą wodę, centralne ogrzewanie i dźwigi,

2) dla członków spółdzielni budowlano-mieszkaniowych i spółdzielczych zrzeszeń budowy domów jednorodzinnych oraz właścicieli domów jednorodzinnych lub lokali w małych domach mieszkalnych — w wysokości obciążeń nauczyciela w okresie spłaty średnioterminowego i długoterminowego kredytu bankowego.

3. Wysokość miesięcznego ekwiwalentu, o którym mowa w ust. 2, nie może przekraczać, w zależności od stanu rodzinnego nauczyciela, jeżeli chodzi o:

1) nauczyciela samotnego	— 200 zł,
2) rodzinę dwuosobową	— 270 zł,
3) rodzinę trzyosobową	— 340 zł,
4) rodzinę czteroosobową i większą	— 400 zł.

Do stanu rodzinnego nauczyciela zalicza się współmałżonka, dzieci oraz rodziców wspólnie zamieszkających i pozostających na jego wyłącznym utrzymaniu.

4. Wysokość ekwiwalentu określa organ do spraw oświaty prezydium powiatowej rady narodowej, właściwej dla miejsca zatrudnienia nauczyciela, po przedstawieniu:

1) zaświadczenia o stanie rodzinnym nauczyciela, wydane przez właściwy organ prezydium gromadzkiej (miejskiej, osiedla) rady narodowej, właściwej dla miejsca zamieszkania nauczyciela;

2) jeżeli chodzi o nauczycieli-członków spółdzielni budownictwa mieszkaniowego — zaświadczenia wystawionego przez spółdzielnię o wysokości czynszu lub raty spłaty kredytu;

3) jeżeli chodzi o nauczycieli-właścicieli domów jednorodzinnych lub lokali w małych domach mieszkalnych — dowodu spłaty kredytu wystawionego przez bank.

5. Nauczyciel obowiązany jest zawiadomić organ do spraw oświaty prezydium powiatowej rady narodowej (ust. 4) o każdej okoliczności mającej wpływ na ustalenie wysokości ekwiwalentu.

§ 3. 1. Prawo do ekwiwalentu powstaje z dniem zrzeczenia się przez nauczyciela prawa do bezpłatnego mieszkania.

2. W razie zajmowania przez nauczyciela, jako najemcy, mieszkania w budynku państwowym prawo do ekwiwalentu powstaje z dniem opróżnienia i oddania mieszkania do dyspozycji właściwego organu prezydium rady narodowej lub innej właściwej jednostki oraz zrzeczenia się prawa do bezpłatnego mieszkania.

3. Zmiana wysokości ekwiwalentu, wynikająca ze zmiany stanu rodzinnego nauczyciela, następuje z pierwszym dniem następnego miesiąca po zmianie stanu rodzinnego przy zastosowaniu trybu określonego w § 2 ust. 4. Jednakże podwyższony ekwiwalent nie może być wypłacony za okres dłuższy niż trzy miesiące wstecz od dnia złożenia w tej sprawie wniosku przez nauczyciela.

4. Podstawę wypłaty ekwiwalentu jest decyzja, określająca wysokość ekwiwalentu, wydana w trybie ustalonym w § 2 ust. 4.

5. Wypłaty ekwiwalentu dokonuje organ do spraw oświaty prezydium powiatowej rady narodowej lub zakład pracy zatrudniający nauczyciela (ust. 6).

6. Wypłata ekwiwalentu jest dokonywana w ciężar kredytów, przewidzianych na czynsze, prezydium powiatowej rady narodowej, właściwej dla miejsca zatrudnienia nauczyciela, jeżeli szkoła lub inna placówka oświatowo-wychowawcza finansowana jest z budżetu Państwa. Jeżeli szkoła lub inna placówka oświatowo-wychowawcza finansowana jest przez organizacje spółdzielcze, wypłata ekwiwalentu dokonywana jest w ciężar środków finansowych tej organizacji spółdzielczej.

§ 4. 1. Nauczyciele, którzy wstąpili do spółdzielni budownictwa mieszkaniowego lub podjęli budowę domu (mieszkania) zgodnie z przepisami niniejszej uchwały co najmniej na 10 lat przed nabyciem prawa do uzyskania emerytury, po przejściu na emeryturę zachowują prawo do korzystania z ekwiwalentu. Ograniczenia dotyczącego okresu 10-letniego nie stosuje się do nauczycieli zwalnianych z mieszkania służbowe.

2. Nauczyciele po przejściu na rentę inwalidzką zachowują prawo do korzystania z ekwiwalentu w razie powstania warunków, o których mowa w ust. 1.

3. Nauczyciele tracą prawo do ekwiwalentu w razie:

- 1) utraty prawa do bezpłatnego mieszkania,
- 2) zbycia domu jednorodzinnego lub lokalu w małym domu mieszkalnym,
- 3) ustania spółdzielczego prawa do lokalu w domu spółdzielni budownictwa mieszkaniowego,
- 4) rozwiązania umowy o pracę z organem do spraw oświaty prezydium rady narodowej, właściwej dla

miejsca zatrudnienia nauczyciela, lub z zakładem pracy zatrudniającym nauczyciela.

§ 5. 1. Nauczyciele, którzy po wejściu w życie niniejszej uchwały przystąpią do budowy mieszkania w ramach spółdzielni budownictwa mieszkaniowego lub indywidualnego budownictwa mieszkaniowego, mają prawo do uzyskania średnioterminowego kredytu bankowego na uzupełnienie wkładu mieszkaniowego lub budowlanego do wysokości $\frac{2}{3}$ wkładu.

2. Kredyt bankowy, o którym mowa w ust. 1, spłacany jest w równych ratach miesięcznych w okresie do 5 lat, a rozpoczęcie spłaty następuje z dniem nabycia prawa do ekwiwalentu na skutek zrzeczenia się prawa do bezpłatnego mieszkania, nie później jednak niż po upływie trzech lat od przyznania tego kredytu.

3. Na okres spłaty kredytu średnioterminowego odracza się termin rozpoczęcia spłaty kredytu długoterminowego zaciągniętego na budowę mieszkania.

§ 6. 1. Nauczyciele, którzy po wejściu w życie niniejszej uchwały przystąpią do budowy domu jednorodzinnego (lokalu w małym domu mieszkalnym) w ramach indywidualnego budownictwa mieszkaniowego, mają prawo do uzyskania długoterminowego kredytu bankowego w wysokości do 120.000 zł.

2. W razie budowy przez nauczyciela domu jednorodzinnego (lokalu w małym domu mieszkalnym) na terenie wsi oraz na terenie osiedli i miast nie liczących więcej niż 2.000 mieszkańców, nie objętych działalnością inwestycyjną spółdzielni budownictwa mieszkaniowego w zakresie budowy domów jednorodzinnych lub lokali w małych domach mieszkalnych, okres spłaty kredytu bankowego, o którym mowa w ust. 1, wynosi 45 lat.

§ 7. 1. Niezależnie od kredytu bankowego długoterminowego, przyznanego na budowę domu (lokalu), nauczyciele mają prawo do uzyskania kredytu przeznaczanego na kupno działki budowlanej.

2. Wysokość kredytu, o którym mowa w ust. 1, nie może przekraczać obliczonej przy zastosowaniu cen obowiązujących przy sprzedaży gruntów z Państwowego Funduszu Ziemi ceny kupna działki budowlanej o wielkości:

1) na terenie miast i osiedli — w granicach obowiązującego normatywu zabudowy;

2) na terenie wsi — do 1500 m² powierzchni.

3. Przy spłacie kredytu, o którym mowa w ust. 1, obowiązują przepisy dotyczące kredytu długoterminowego przyznanego nauczycielowi na budowę domu (lokalu).

§ 8. Przy przyznawaniu nauczycielowi średnioterminowego i długoterminowego kredytu bankowego, w sprawach nie uregulowanych w §§ 5, 6 i 7 mają zastosowanie przepisy:

1) uchwały nr 122 Rady Ministrów z dnia 22 maja 1965 r. w sprawie zapewnienia warunków dalszego rozwoju spółdzielczego budownictwa mieszkaniowego (Monitor Polski Nr 27, poz. 133),

2) uchwały nr 129 Rady Ministrów z dnia 22 maja 1965 r. w sprawie pomocy Państwa przy budowie przez osoby fizyczne domów jednorodzinnych i lokali w małych domach mieszkalnych (Monitor Polski Nr 27, poz. 140), z wyjątkiem przepisu § 7 dotyczącego umarzania 20% każdej terminowo spłacanej raty kredytu, oraz zarządzeń wykonawczych do wymienionych uchwał.

§ 9. 1. Jeżeli wybudowane przez nauczyciela (będące w trakcie budowy) domy (lokale) zostaną sprzedane osobie nie będącej nauczycielem, nie spłacona część średnioterminowego i długoterminowego kredytu bankowego, przyznanego na budowę tego mieszkania, staje się natychmiast wymagalna.

2. W razie śmierci nauczyciela uprawnienia nabyte przez nauczyciela na podstawie niniejszej uchwały, z wyjątkiem prawa do ekwiwalentu, przechodzą na małżonka lub powołanych do spadku wstępnych lub zstępnych spadkodawcy.

§ 10. Prezydium wojewódzkich rad narodowych zapewni nauczycielom budującym domy jednorodzinne lub lokale w małych domach mieszkalnych przydział materiałów budowlanych w ramach posiadanych materiałów budowlanych, przewidzianych na zaopatrzenie rynku.

§ 11. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Ministrom: Finansów, Gospodarki Komunalnej, Handlu Wewnętrznego, Oświaty i Szkolnictwa Wyższego, Centralnemu Związkowi Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego oraz prezydium wojewódzkich rad narodowych.

§ 12. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

97

UCHWAŁA Nr 85 RADY MINISTRÓW

z dnia 21 marca 1968 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie wynagradzania pracowników legalizacyjnych terenowych urzędów miar za pracę poza normalnymi godzinami urzędowania.

(Monitor Polski z dnia 6 kwietnia 1968 r. Nr 14, poz. 89)

Na podstawie art. 12 ust. 3 i art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o uposażeniu pracowników państwowych (Dz. U. Nr 7, poz. 39) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale nr 179 Rady Ministrów z dnia 23 maja 1957 r. w sprawie wynagradzania pracowników legalizacyjnych terenowych urzędów miar za pracę poza normalnymi godzinami urzędowania (Monitor Polski Nr 47, poz. 287) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł uchwały otrzymuje brzmienie:
„w sprawie wynagradzania pracowników legalizacyjnych terenowych urzędów jakości i miar za pracę poza normalnymi godzinami urzędowania”;

2) w § 1:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracownikom legalizacyjnym terenowych urzędów jakości i miar, zaliczonym do grupy zawodowej

technicznej, przyznaje się za pracę poza normalnymi godzinami urzędowania oraz za pracę w dniach ustawowo wolnych od pracy, wykonywaną poza urzędem jakości i miar na wniosek zgłaszającego narzędzia pomiarowe do sprawdzenia, odrębne wynagrodzenie w wysokości:

1) 15 zł za każdą pełną nadliczbową godzinę pracy w czasie od godziny 6 do godziny 24,

2) 28 zł za każdą pełną nadliczbową godzinę pracy w czasie od godziny 24 do godziny 6.”;

b) w ust. 2 i 3 wyrazy „urząd miar” użyte w różnych przypadkach zastępuje się wyrazami „urząd jakości i miar” użytymi we właściwych przypadkach.

§ 2. Wykonanie uchwały porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz Prezesowi Centralnego Urzędu Jakości i Miar.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

98

UCHWAŁA Nr 99 RADY MINISTRÓW

z dnia 4 kwietnia 1968 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie dodatków do uposażenia za znajomość języków obcych dla pracowników zatrudnionych w Głównym Urzędzie Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk.

(Monitor Polski z dnia 16 kwietnia 1968 r. Nr 15, poz. 108)

Na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o uposażeniu pracowników państwowych (Dz. U. Nr 7, poz. 39) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. W tytule oraz w § 1 uchwały nr 307 Rady Ministrów z dnia 11 lipca 1959 r. w sprawie dodatków do uposażenia za znajomość języków obcych dla pra-

cowników zatrudnionych w Głównym Urzędzie Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk (Monitor Polski Nr 64, poz. 329) po wyrazach „Publikacji i Widowisk” dodaje się wyrazy „oraz jego organach terenowych”.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

99

UCHWAŁA Nr 107 RADY MINISTRÓW

z dnia 16 kwietnia 1968 r.

w sprawie Komisji Organizacji Zarządzania.*(Monitor Polski z dnia 19 kwietnia 1968 r. Nr 16, poz. 110)**(Wyciąg)*

Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Komisja Organizacji Zarządzania, zwana dalej Komisją, jest organem administracji państwowej w zakresie organizacji zarządzania w gospodarce i administracji państwowej.

2. Nadzór nad działalnością Komisji sprawuje Prezes Rady Ministrów.

3. Na czele Komisji stoi Prezes, powoływany i odwoływany przez Prezesa Rady Ministrów.

4. W skład Komisji wchodzi przedstawiciele: Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów,

Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki,

Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac,

Ministra Finansów,

Szefa Urzędu Rady Ministrów.

5. Prezes Komisji zaprasza do udziału w jej pracach przedstawiciela Działu Ekonomicznego KC PZPR, Centralnej Rady Związków Zawodowych oraz przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

§ 2. 1. Komisja w swoim zakresie działania opracowuje analizy, opinie, wnioski i projekty przepisów prawnych dotyczące spraw związanych z organizacją i metodami działania oraz zasadami określania i wprowadzania obsad etatowych w jednostkach gospodarki narodowej i administracji państwowej.

§ 6. Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac w

uzgodnieniu z Prezesem Komisji dokona przeniesienia do pracy w Komisji pracowników Zespołu Organizacji Zarządzania wraz z zajmowanymi przez nich etatami oraz funduszem płac i pochodnymi.

§ 7. 1. Prezesowi Komisji podporządkowuje się:

1) Centralny Ośrodek Doskonalenia Kadr Kierowniczych działający na podstawie uchwały nr 222 Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1960 r. w sprawie zadań i zasad działania Centralnego Ośrodka Doskonalenia Kadr Kierowniczych (Monitor Polski Nr 62, poz. 294),

2) Zakład Organizacji i Techniki Pracy Biurowej działający na podstawie zarządzenia nr 369 Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 grudnia 1955 r. w sprawie powołania Zakładu Organizacji i Techniki Pracy Biurowej.

2. Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac oraz Minister Finansów przekazać Prezesowi Komisji etaty osobowe oraz środki finansowe i rzeczowe związane z działalnością jednostek, o których mowa w ust. 1.

§ 8. Traci moc zarządzenie nr 66 Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 września 1967 r. w sprawie powołania Komisji do Spraw Organizacji Zarządzania w Gospodarce i Administracji Państwowej.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

100

UCHWAŁA Nr 113 RADY MINISTRÓW

z dnia 24 kwietnia 1968 r.

w sprawie funduszu zakładowego i funduszu nagród w przedsiębiorstwach państwowych organizujących pracę nakładczą.*(Monitor Polski z dnia 2 maja 1968 r. Nr 19, poz. 119)*

§ 1. 1. Przedsiębiorstwa państwowe organizujące pracę nakładczą tworzą w ciężar wyniku:

1) fundusz zakładowy dla pracowników stale zatrudnionych w przedsiębiorstwach,

2) fundusz nagród dla osób zatrudnionych w systemie pracy nakładczej.

2. Fundusz zakładowy tworzony jest na podstawie odrębnych przepisów.

3. Fundusz nagród tworzy się w procencie wykonanego funduszu płac osób zatrudnionych w systemie pracy nakładczej. Procent ten ustala się w wysokości przysługującego przedsiębiorstwu za dany rok odpisu na fundusz zakładowy, wyrażonego w procencie osobowego funduszu płac przedsiębiorstwa, pomniejszonego o odpis na budownictwo mieszkaniowe.

4. Odpis na fundusz nagród za dany rok nie może przekroczyć 3% wykonanego funduszu płac osób zatrudnionych w systemie pracy nakładczej.

§ 2. 1. Fundusz nagród przeznacza się na:

1) indywidualne nagrody pieniężne,

2) cele socjalne, kulturalne i oświatowe.

2. Środki funduszu nagród mogą być wydatkowane w ciągu roku w granicach do 25% nagromadzonych środków; pozostałość nagromadzonych środków może być wydatkowana po zakończeniu roku.

§ 3. Fundusz nagród może być wykorzystany wyłącznie na rzecz osób zatrudnionych w pracy nakładczej.

§ 4. Łączna kwota nagród, przyznana w ciągu roku jednej osobie zatrudnionej w systemie pracy nakładczej, nie może przekroczyć kwoty odpowiadającej 8,5% rocznego wynagrodzenia osoby nagrodzonej.

§ 5. Zainteresowani ministrowie wydadzą w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych, Ministrem Finansów oraz Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac szczegółowe regulaminy określające

tryb podziału środków funduszu nagród, jak również zasady przyznawania nagród i pokrywania z tego funduszu wydatków na cele socjalne, kulturalne i oświatowe dla osób zatrudnionych w systemie pracy nakładczej.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1968 r., z tym że jej przepisy stosuje się także do obliczenia funduszu nagród za wyniki 1967 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

101

ROZPORZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU DROBNEJ WYTWÓRCZOŚCI

z dnia 1 kwietnia 1968 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie czasu trwania nauki rzemiosła.

(Dziennik Ustaw z dnia 17 kwietnia 1968 r. Nr 12, poz. 68)

Na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudnienia młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. z 1958 r. Nr 45, poz. 226 i z 1961 r. Nr 32, poz. 160) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości z dnia 17 marca 1964 r. w sprawie czasu trwania nauki rzemiosła (Dz. U. Nr 14, poz. 83) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Izba rzemieślnicza na wniosek stron może wyrazić zgodę na przedłużenie czasu trwania nauki rzemiosła w celu umożliwienia uczniowi dokończenia nauki w zasadniczej szkole zawodowej dla pracujących — do 12 miesięcy, a w innych uzasadnionych przypadkach, w szczególności w razie niepomyślnego wyniku egzaminu czeladniczego — do 6 miesięcy.”;

2) w wykazie czasu trwania nauki rzemiosła, stanowiącym załącznik do rozporządzenia, zmienia się

czas trwania nauki w niektórych rzemiosłach, jak następuje:

104. galwanizatorstwo	— 36 mies.
202. ceramika szlachetna	— 36 mies.
203. garncarstwo	— 36 mies.
310. tokarstwo w drewnie	— 36 mies.
503. dziewiarstwo	— 36 mies.
505. hafciarstwo	— 36 mies.
510. tkactwo artystyczne	— 36 mies.
810. studniarstwo	— 36 mies.

§ 2. Umowy o naukę rzemiosła, o których mowa w § 1 pkt 2, zawarte przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, strony dostosują w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia w zakresie czasu trwania nauki do przepisów niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Komitetu Drobnej Wytwórczości:
W. Lechowicz

102

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 21 marca 1968 r.

w sprawie uznania za zatrudnienie wykonywane na kolei okresów zatrudnienia na kolejach państw obcych oraz zasad i trybu zaliczania tych okresów.

(Dziennik Ustaw z dnia 26 kwietnia 1968 r. Nr 13, poz. 71)

Na podstawie art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 10) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Za zatrudnienie wykonywane na kolei uznaje się okresy zatrudnienia na kolejach Związku Socjalistycznych Republik Rad oraz na kolejach niemieckich, pod warunkiem że pracownik po tych okresach był zatrudniony na kolejach polskich w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 10).

2. Za zgodą Ministra Komunikacji mogą być uznane za zatrudnienie wykonywane na kolei również

okresy zatrudnienia na kolejach innych państw obcych niż określone w ust. 1.

§ 2. Zaliczenia okresów zatrudnienia na kolejach państw obcych, uznanych na podstawie § 1 za zatrudnienie na kolei, dokonują kolejowe organy rentowe.

§ 3. Zaliczenie okresów zatrudnienia na kolejach państw obcych do okresów zatrudnienia na kolei, dokonane na podstawie przepisów obowiązujących do dnia 31 grudnia 1967 r., pozostaje w mocy.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1968 r.

Minister Komunikacji: P. Lewiński

103

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA LEŚNICTWA I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

z dnia 12 kwietnia 1968 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie uposażenia pracowników przedsiębiorstw lasów państwowych.

(Dziennik Ustaw z dnia 26 kwietnia 1968 r. Nr 13, poz. 72)

Na podstawie art. 27 ustawy z dnia 20 grudnia 1949 r. o państwowym gospodarstwie leśnym (Dz. U. z 1949 r. Nr 63, poz. 494 i z 1950 r. Nr 47, poz. 448) zarządza się, co następuje:

§ 1. W tabeli stanowisk i stawek uposażenia zasadniczego pracowników przedsiębiorstw lasów państwowych, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 8 listopada 1965 r. w sprawie uposażenia pracowników przedsiębiorstw lasów państwowych (Dz. U. Nr 50, poz. 312), wprowadza się następujące zmiany:

1) w części „B. Biura okręgowych zarządów lasów państwowych” w dziale „Służba administracyjna”:

a) w lp. 7 skreśla się wyrazy „maszynistka poza maszynopisownią”;

b) po lp. 7 dodaje się nowe lp. 7a, 7b oraz 7c w brzmieniu:

„7a starsza maszynistka poza maszynopisownią 1.400 — 1.900 zł
7b maszynistka poza maszynopisownią 1.100 — 1.500 zł
7c młodsza maszynistka poza maszynopisownią 1.100 — 1.300 zł”;

2) część „C. Pracownicy obsługi” otrzymuje brzmienie:

„C. Pracownicy obsługi

Lp.	Stanowisko	Stawka uposażenia zasadniczego
1	2	3
1	Palacz centralnego ogrzewania	1.000 — 1.600
2	Starszy rzemieślnik	1.300 — 1.800
3	Rzemieślnik	1.000 — 1.550
4	Robotnik gospodarczy przy pracy ciężkiej	900 — 1.350
5	Robotnik gospodarczy przy pracy lekkiej, starszy woźny	900 — 1.250
6	Woźny, portier, woźnica w nadleśnictwie, dozorca	850 — 1.050
7	Sprzątaczką	850 — 950”

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego:
R. Gesing

104

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 12 kwietnia 1968 r.

w sprawie określenia wysokości wzrostu kolejowych emerytur i rent.

(Monitor Polski z dnia 27 kwietnia 1968 r. Nr 18, poz. 116)

Na podstawie art. 10 ust. 6 i art. 15 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 10) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przewidziany w art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 10), zwanej dalej „ustawą”, wzrost kolejowej emerytury i w art. 13 ust. 3 ustawy wzrost kolejowej renty inwalidzkiej, przyznanych na wniosek zgłoszony po dniu wejścia w życie ustawy, ustala się dla poszczególnych grup pracowników kolejowych w następującej wysokości procentowej:

1) 10% kolejowej emerytury lub renty dla pracowników:

a) przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” wynagradzanych według kolejowego systemu płac, a zatrudnionych na stanowiskach zaliczonych do tabeli płac „A” miesięcznego uposażenia zasadniczego,

b) Ministerstwa Komunikacji, którzy zachowali prawo do dodatku za wysługę lat, z wyjątkiem pracowników, o których mowa w pkt 4;

2) 9% kolejowej emerytury lub renty dla pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” wynagradzanych według kolejowego systemu płac, a zatrudnionych na stanowiskach zaliczonych do tabeli płac „B” miesięcznego uposażenia zasadniczego,

z wyjątkiem pracowników, o których mowa w pkt 4;

3) 8% kolejowej emerytury lub renty dla pracowników, do których nie stosuje się systemu płac określonego w pkt 1 lit. a) i w pkt 2, z wyjątkiem pracowników, o których mowa w pkt 1 lit. b) i w pkt 4;

4) 7% kolejowej emerytury lub renty dla pracowników:

a) przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” wynagradzanych według kolejowego systemu płac, a zatrudnionych na stanowiskach, na których nie przysługuje dodatek służbowy,

b) do których nie stosuje się systemu płac określonego w pkt 1 lit. a) i w pkt 2, a którzy są zatrudnieni na stanowiskach równorzędnych ze stanowiskami określonymi pod lit. a).

§ 2. 1. Pracownik przeniesiony na stanowisko uprawniające do niższego procentowo wzrostu emerytury lub renty w porównaniu ze stanowiskiem poprzednio zajmowanym zachowuje prawo do wzrostu emerytury lub renty w procencie przewidzianym dla stanowiska poprzednio zajmowanego, jeżeli na tym stanowisku był zatrudniony co najmniej 10 lat albo jeżeli przeniesienie nastąpiło w wyniku orzeczenia komisji lekarskiej.

2. Pracownik, który spełnił warunki wymagane do nabycia prawa do emerytury lub renty w czasie zatrudnienia określonego w art. 4 ust. 1 pkt 2—5 ustawy i potem nie podjął ponownie zatrudnienia na kolei, ma prawo do wzrostu emerytury lub renty

w procencie przewidzianym dla stanowiska zajmowanego ostatnio na kolei. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Jeżeli pracownik po przejściu do zatrudnienia określonego w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy uzyskał stanowisko uprawniające do wyższego wzrostu emerytury lub renty niż stanowisko zajmowane w chwili przejścia do tego zatrudnienia albo jeżeli pracownik przed przejściem do zatrudnienia określonego w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy zajmował stanowisko uprawniające do wyższego wzrostu emerytury lub renty niż stanowisko zajmowane w chwili przejścia, pracownik ten ma prawo do wzrostu emerytury lub renty w procencie przewidzianym dla wyższego stanowiska.

4. Kolejowa renta rodzinna wzrasta o procent odpowiadający procentowi wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej, jaki przysługiwał lub przysługiwałby pracownikowi kolejowemu, po którym przyznawana jest renta rodzinna (art. 19 ust. 4 ustawy).

§ 3. Kolejowe emerytury i renty wymierzone zamiast rent, które zostały przyznane w wysokości określonej w dekreście z dnia 19 stycznia 1957 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. z 1958 r. Nr 55, poz. 273), wzrastają o 10%.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1968 r.

Minister Komunikacji: w z. D. Tarantowicz

105

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 22 kwietnia 1968 r.

w sprawie zasad i wysokości stawek wynagrodzeń rzeczoznawców za opracowanie ocen i opinii.

(Monitor Polski z dnia 2 maja 1968 r. Nr 19, poz. 124)

Na podstawie § 15 uchwały nr 178 Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1967 r. w sprawie zasad organizacji rzeczoznawstwa (Monitor Polski Nr 42, poz. 201) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie dotyczy rzeczoznawców ustanowionych w trybie § 12 uchwały nr 178 Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1967 r. w sprawie zasad organizacji rzeczoznawstwa (Monitor Polski Nr 42, poz. 201).

§ 2. 1. Wynagrodzenie rzeczoznawcy za opracowanie ocen i opinii ustala się w wysokości 20—30 zł za godzinę pracy.

2. Wynagrodzenie może być podwyższone w granicach do 100% stawki określonej w ust. 1, jeżeli rzeczoznawca posiada tytuł profesora lub stopień docenta w szkole wyższej albo jest samodzielnym pracownikiem naukowo-badawczym.

3. Wynagrodzenie może być podwyższone w granicach do 50% stawki określonej w ust. 1, jeżeli rzeczoznawca posiada dyplom krajowy lub zagraniczny ukończenia studiów wyższych oraz co najmniej 15-letni staż pracy w zakresie specjalności, w której został ustanowiony rzeczoznawcą.

4. Wysokość wynagrodzenia rzeczoznawcy za godzinę pracy w granicach określonych w ust. 1 ustala się w zależności od charakteru zagadnienia, które ma być przedmiotem opinii lub oceny, oraz czasu i warunków opracowywania oceny lub opinii (w nocy,

w dniach ustawowo wolnych od pracy, w warunkach szkodliwych dla zdrowia).

§ 3. Do czasu zużytego na opracowanie oceny lub opinii wlicza się czas zużyty na opracowanie oceny lub opinii w miejscu jej opracowania oraz czas zużyty na sporządzenie pisemnych dokumentów poza miejscem opracowywania oceny lub opinii.

§ 4. W razie gdy rzeczoznawca nie może przystąpić do wykonywania swoich czynności z winy zlecniodawcy, czas zużyty na opracowanie oceny lub opinii liczy się od chwili zgłoszenia się przez rzeczoznawcę do wykonywania czynności, nie wcześniej jednak niż od umówionego terminu. W tym wypadku wynagrodzenie rzeczoznawcy za czas od chwili zgłoszenia się rzeczoznawcy do chwili przystąpienia przez niego do wykonywania czynności przyznaje się w wysokości nie przekraczającej 50% wynagrodzenia ustalonego w myśl § 2.

§ 5. Rzeczoznawcy wykonującemu czynności poza jego stałym miejscem służbowym i stałym miejscem zamieszkania przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegu oraz diety na zasadach powszechnie obowiązujących.

§ 6. Niezależnie od wynagrodzenia określonego w § 2 rzeczoznawcy przysługuje zwrot kosztów:

1) tłumaczenia oceny i opinii na obce języki, jeżeli zostało ono wykonane przez tłumaczy przysięgłych lub biura tłumaczeń i jeżeli zlecniodawca żądał

opracowania oceny lub opinii w języku obcym,

2) analiz koniecznych do opracowania oceny i opinii, wykonanych przez zakłady naukowe lub laboratoria społeczniowe,

3) fotokopii itp., wykonanych przez zakłady przemysłowe, handlowe lub rzemieślnicze,

4) materiałów pomocniczych lub pobrania prób niezbędnych do opracowania oceny lub opinii.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: *A. Burski*

106

ZARZĄDZENIE Nr 1 PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 15 stycznia 1968 r.

Wytyczne w sprawie zakresu działania i organizacji wewnętrznej wydziałów zatrudnienia prezydów rad narodowych.

(Dziennik Urzędowy Komitetu Pracy i Płac z dnia 10 lutego 1968 r. Nr 1, poz. 1)

Na podstawie § 3 ust. 3 i § 5 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 listopada 1961 r. w sprawie zasad tworzenia wydziałów przez prezydów rad narodowych (Dz. U. z 1961 r., Nr 53, poz. 300, z 1964 r. Nr 24, poz. 157 i z 1966 r. Nr 18, poz. 115) ustala się następujące wytyczne w sprawie zakresu działania i organizacji wewnętrznej wydziałów zatrudnienia.

§ 1. Do zakresu działania wydziału zatrudnienia prezydium wojewódzkiej rady narodowej należy:

1) dokonywanie analiz lokalnych problemów zatrudnienia, a w szczególności przeprowadzanie badań dotyczących rezerw pracy oraz struktury zatrudnienia w zakładach pracy przy współdziale właściwych instytucji i organizacji, a także w miarę możliwości placówek naukowych,

2) organizowanie zatrudnienia rezerw siły roboczej w drodze pośrednictwa pracy, werbunku i innych form terenowego przemieszczania siły roboczej oraz ustalanie wytycznych w tym zakresie,

3) koordynowanie działalności zakładów pracy oraz zainteresowanych instytucji i organizacji w dziedzinie zatrudnienia,

4) inicjowanie oraz opracowywanie wniosków dotyczących organizowania dodatkowego zatrudnienia w miejscowościach, w których występują nadwyżki siły roboczej,

5) współdziałanie z zainteresowanymi instytucjami i organizacjami w ustalaniu planów aktywizacji gospodarczej miejscowości o nadwyżkach siły roboczej, w szczególności w drodze zgłaszania wniosków dotyczących lokalizacji nowych miejsc pracy organizowanych z funduszu aktywizacji małych miast, zamierzeń deglomeracyjnych oraz rozwijania pracy nakładczej,

6) współdziałanie z wydziałem rolnictwa i innymi zainteresowanymi instytucjami i organizacjami mające na celu zaspokajanie potrzeb kadrowych gospodarki rolnej i zakładów pracy świadczących usługi dla rolnictwa oraz ludności wiejskiej,

7) współdziałanie z komisjami planowania gospodarczego w opracowywaniu bilansów siły roboczej i okresowych planów zatrudnienia oraz rozmieszczenia inwestycji z punktu widzenia prawidłowego wykorzystania rezerw pracy,

8) opiniowanie projektów wojewódzkich planów szkolenia, a w szczególności planów rozmieszczenia szkół zawodowych, profilów nauczania w tych szko-

łach oraz projektów innych form szkolenia zawodowego,

9) współdziałanie z kuratoriami okręgów szkolnych i komisjami planowania gospodarczego w ustalaniu planów przyjęć młodzieży do klas pierwszych szkół ponadpodstawowych,

10) sprawowanie nadzoru nad działalnością pełnomocników Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac d.s. zatrudnienia absolwentów szkół wyższych, rozpatrywanie spraw wynikłych w związku z zatrudnieniem pracowników absolwentów szkół wyższych oraz wydawanie orzeczeń o zwrocie kosztów wykształcenia przez absolwentów uchylających się od wykonania obowiązku przewidzianego w ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych,

11) udzielanie wytycznych w zakresie organizowania informacji zawodowej dla młodocianych i osób dorosłych,

12) współdziałanie z zainteresowanymi wydziałami prezydium i z innymi instytucjami i organizacjami w ustalaniu prawidłowego rozmieszczenia absolwentów szkół zawodowych między zakłady pracy,

13) sprawowanie nadzoru nad działalnością pełnomocników Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac d.s. zatrudnienia absolwentów szkół wyższych, rozpatrywanie spraw wynikłych w związku z zatrudnieniem pracowników absolwentów szkół wyższych oraz wydawanie orzeczeń o zwrocie kosztów wykształcenia przez absolwentów uchylających się od wykonania obowiązku przewidzianego w ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych,

14) współpraca z zakładami pracy w zakresie fundowania stypendiów dla studentów wyższych uczelni,

15) kontrola realizacji praktyk cudzoziemców w zakładach pracy,

16) sprawowanie nadzoru nad polityką zatrudnienia prowadzoną przez zakłady pracy, a w szczególności w zakresie:

zatrudnienia i szkolenia zawodowego kobiet i dziewcząt, przebiegu wstępnych stażów pracy, prawidłowości wynagradzania uczniów odbywających naukę zawodu i absolwentów odbywających staż pracy oraz w zakresie podejmowania środków dla ograniczania płynności siły roboczej,

17) opiniowanie zapotrzebowań na środki interwencyjne oraz rozdział tych środków między podległe wydziały zatrudnienia,

18) nadzorowanie prawidłowości wniosków podległych wydziałów zatrudnienia o zapomogi dla jedynych żywicieli rodzin czasowo pozostających bez pracy,

19) opracowywanie projektów wytycznych dotyczących zakresu działania i organizacji wewnętrznej podległych wydziałów zatrudnienia,

20) nadzorowanie działalności podległych wydziałów zatrudnienia oraz udzielanie fachowej pomocy w zakresie wykonywania ich zadań.

§ 2. 1. Dla zapewnienia właściwej organizacji pracy i funkcjonowania wydziału zatrudnienia prezydium wojewódzkiej rady narodowej mogą być tworzone w tym wydziale, w miarę potrzeby, w zasadzie 2—3 oddziały, obejmujące następujące zagadnienia:

- analiz ekonomicznych,
- pośrednictwa pracy, werbunku i organizacji robót interwencyjnych,
- zatrudnienia młodocianych i absolwentów szkół,
- nadzoru i kontroli.

W zależności od lokalnych potrzeb i zakresu działania wydziału — zagadnienia te mogą być łączone w poszczególnych oddziałach, bądź też mogą być tworzone zamiast oddziału samodzielne referaty lub stanowiska pracy.

2. W przypadku powierzenia prezydium wojewódzkiej rady narodowej zadań w zakresie inspekcji zatrudnienia może być utworzona odpowiednia komórka inspekcji zatrudnienia i nadzoru.

§ 3. Do zakresu działania wydziału zatrudnienia prezydium rady narodowej miasta wyłączonego z województwa należą odpowiednio sprawy wymienione w § 1 pkt 1, 3, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16 oraz § 5 pkt 3, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 i 16.

§ 4. 1. Dla zapewnienia właściwej organizacji pracy i funkcjonowania wydziału zatrudnienia prezydium rady narodowej miasta wyłączonego z województwa mogą być tworzone w tym wydziale, w miarę potrzeby, oddziały obejmujące następujące zagadnienia:

- analiz ekonomicznych,
 - zatrudnienia mężczyzn pracowników fizycznych,
 - zatrudnienia kobiet pracowników fizycznych,
 - zatrudnienia młodocianych i absolwentów szkół,
 - zatrudnienia pracowników umysłowych,
 - kontroli zakładów pracy i zgłoszeń miejsc pracy.
- W zależności od lokalnych potrzeb i zakresu działania wydziału — zagadnienia te mogą być łączone w poszczególnych oddziałach, bądź też mogą być tworzone zamiast oddziału samodzielne referaty lub stanowiska pracy.

2. W przypadku powierzenia prezydium rady narodowej miasta wyłączonego z województwa zadań w zakresie inspekcji zatrudnienia może być utworzona zamiast komórki kontroli zakładów pracy odpowiednia komórka inspekcji zatrudnienia.

3. Ogólna liczba komórek organizacyjnych nie powinna przekraczać w Wydziale Zatrudnienia Prezydium Rady Narodowej miast: Krakowa, Poznania, Wrocławia — pięciu, Warszawy i Łodzi — siedmiu.

§ 5. Do zakresu działania wydziału (referatu, inspektoratu) zatrudnienia prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej należy:

1) dokonywanie analiz lokalnych problemów zatrudnienia, a w szczególności przeprowadzanie badań dotyczących rezerw siły roboczej oraz stanu i struktury osób zatrudnionych,

2) współdziałanie przy opracowywaniu bilansów siły roboczej i okresowych planów zatrudnienia oraz rozmieszczenia inwestycji z punktu widzenia prawidłowego wykorzystania rezerw siły roboczej i współpraca w tym zakresie z powiatową (miejską) komisją planowania gospodarczego i właściwymi wydziałami prezydium rady narodowej,

3) analizowanie zapotrzebowań zakładów pracy na pracowników w zakresie ich zgodności z faktycznymi potrzebami oraz możliwości zwiększenia miejsc pracy dla kobiet i młodocianych,

4) kierowanie osób poszukujących pracy do zakładów pracy w drodze pośrednictwa pracy, werbunku oraz innych form terenowego przemieszczania rezerw siły roboczej,

5) inicjowanie oraz opracowywanie wniosków dotyczących organizowania dodatkowego zatrudnienia osób poszukujących pracy w miejscowościach, w których występują niewykorzystane rezerwy siły roboczej, w szczególności w drodze uruchomienia funduszu aktywizacji małych miast i rozwijania pracy nakładczej,

6) rozdział będących w dyspozycji wydziału (referatu, inspektoratu) środków interwencyjnych dla organizowania ponadplanowych miejsc pracy oraz kontrola właściwego ich wykorzystania,

7) współpraca z wydziałem zdrowia i opieki społecznej w zakresie przyznawania zapomóg pieniężnych osobom czasowo pozostającym bez pracy,

8) współdziałanie z wydziałem rolnictwa i prezydiami gromadzkich rad narodowych w ograniczeniu nadmiernego odpływu siły roboczej ze wsi oraz w zwiększeniu udziału młodzieży wiejskiej w kształceniu w zawodach rolniczych i służących potrzebom wsi,

9) wnioskowanie w zakresie rozmieszczenia szkół zawodowych, profilu nauczania w tych szkołach oraz w zakresie innych form szkolenia zawodowego,

10) współdziałanie z zainteresowanymi wydziałami prezydium, instytucjami, organizacjami i zakładami pracy w przyjmowaniu młodzieży do zasadniczych i średnich szkół zawodowych,

11) inicjowanie szkolenia zawodowego absolwentów szkół ogólnokształcących, w szczególności dla potrzeb produkcji i usług,

12) inicjowanie rozszerzania szkolenia zawodowego kobiet oraz odpowiednie wykorzystywanie środków interwencyjnych na ten cel,

13) prowadzenie informacji zawodowej dla młodocianych i osób dorosłych,

14) współpraca z zakładami pracy i szkołami w zakresie zatrudniania młodocianych i absolwentów szkół,

15) kontrola zakładów pracy w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów w dziedzinie zatrudnienia, a w szczególności w zakresie:

a) trybu przyjęć pracowników objętych pośrednictwem pracy,

b) kształtowania się płynności załóg,

c) szkolenia zawodowego i wynagradzania uczniów odbywających naukę zawodu,

d) ustalania stanowisk pracy dostępnych dla kobiet a dotychczas uważanych za „męskie” i możliwości szkolenia zawodowego kobiet,

e) przebiegu wstępnych stażów pracy absolwentów oraz prawidłowości ich wynagradzania w okresie odbywania stażu,

f) zapewnienia osobom zwierzbowanym do pracy odpowiedniego zakwaterowania oraz innych świadczeń, jakie im przysługują od zakładów pracy,

16) sporządzanie okresowych sprawozdań statystycznych i opisowych,

17) nadzorowanie trybu wykonywania pośrednictwa pracy przez prezydium rad narodowych miast nie

stanowiących powiatów, którym prezydium powiatowych rad narodowych przekazały pewne funkcje w tym zakresie.

§ 6. Dla zapewnienia właściwej organizacji pracy i funkcjonowania wydziału (referatu, inspektoratu) zatrudnienia prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej mogą być tworzone w tym wydziale, w miarę potrzeby, w zasadzie 2—3 samodzielne stanowiska pracy w prezydiach powiatowych rad narodowych lub samodzielne referaty w prezydiach rad narodowych większych miast, obejmujące następujące zagadnienia:

- analiz ekonomicznych,
- pośrednictwa pracy, werbunku i organizacji robót interwencyjnych,
- zatrudnienia młodocianych i absolwentów szkół,
- nadzoru i kontroli.

W zależności od lokalnych potrzeb i zakresu działania wydziału — zagadnienia te mogą być łączone.

§ 7. W miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców do zakresu działania wydziału zatrudnienia, niezależnie od zadań wymienionych w § 3, może należeć załatwianie spraw organizacyjnych, osobowych, etatowych i szkolenia zawodowego pracowników wydziału.

§ 8. W miastach nie stanowiących powiatów, któ-

rym prezydium powiatowych rad narodowych przekazały pewne funkcje dotyczące pośrednictwa pracy, do zakresu działania prezydiów rad narodowych tych miast należą odpowiednio sprawy wymienione w § 5 pkt 3, 4, 5 i 16 oraz wnioskowanie w zakresie środków interwencyjnych i zapomóg pieniężnych dla osób czasowo pozostających bez pracy.

§ 9. W zależności od lokalnych potrzeb i zakresu działania wydziału zatrudnienia prezydium wojewódzkiej rady narodowej, prezydium rady narodowej miasta wyłączonego z województwa oraz prezydium rady narodowej miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców może być powołany w tym wydziale, w uzasadnionych przypadkach, zastępca kierownika wydziału.

§ 10. Dla utrzymania jednolitości znakowania akt utrzymuje się symbol wydziału zatrudnienia Z.

§ 11. Traci moc zarządzenie nr 46 Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 23 grudnia 1961 r. Wytyczne w sprawie zakresu działania i organizacji wewnętrznej wydziałów zatrudnienia prezydiów rad narodowych (Dz. Urz. KPiP z 1962 r. Nr 2, poz. 6).

§ 12. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: A. Burski

Wydawnictwo Związkowe CRZZ — Warszawa, ul. Spasowskiego 1/3

WARUNKI PRENUMERATY:

Prenumeratę na kraj dla czytelników indywidualnych przyjmują urzędy pocztowe, listonosze oraz Oddziały i Delegatury „Ruch”. Można również dokonywać wpłat na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23. Wszystkie instytucje państwowe i społeczne mogą zamawiać prenumeratę wyłącznie za pośrednictwem Oddziałów i Delegatur „Ruch”. Prenumeraty przyjmowane są do 10 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty.

Cena prenumeraty: kwartalnie — zł 10.—, półrocznie — zł 20.—, rocznie — zł 40.—

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa — przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23, tel. 20-46-88; konto PKO Nr 1-6-100024.

Egzemplarze numerów zdezaktualizowanych można nabywać w Punkcie Wysyłkowym Prasy Archiwalnej „Ruch” Warszawa, ul. Nowogrodzka 15/17, konto PKO Nr 114-6-700044 VII O/M Warszawa.